

magasles

475 Ft • 98 SIKK • 270 DIN • 10 Lei

2007. június – V. évfolyam 6. szám

**Itt a nyúl...
hol a nyúl?**

**Őzbakszezon
kérdőjelekkel**

**A vadász
szerelékei**

**Dupla golyós –
dupla élvezet**

**A leggyakoribb
háromszázas**

**Herman Ottó
kedvence**

**Széllel bélelt
gyakorlófegyver**

**Egy (k)vadmacska
hátán**

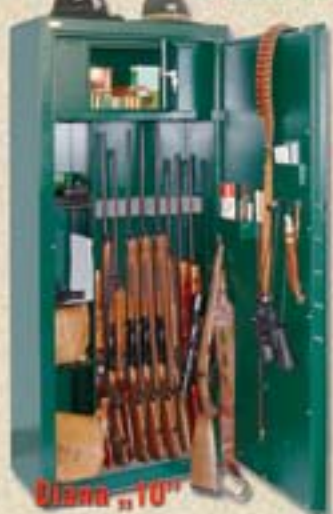

TREZOR-LIKTOR ZRT.
 5600 Békéscsaba, Illésházi u. 18.
 Tel./fax: 66/444-391, 66/546-370
 E-mail: safety@trezor.hu • www.trezor.hu

DIANA FEJVERSEKRENYEK

Akció!

5, 7 és 10 db
 fegyver tárolására

• Magyar
 Minőség
 Díjas
 termékek

- A legújabb fegyver-törvény előírásainak is megfelel.
- A rendőrség ajánlásával.

Diana „10” Diana „7” Diana „5”

A VADÁSZAT SZENVEDÉLY, A FEJVERTARTÁS FELELŐSSÉG!

**Bevezető
 akció!**

Az EUROPA öltözőszekrény termékcsalád 4 változatban, választható rekeszszámmal készül.

Bármely felhasználási területre ajánljuk, a szociális helyiségek nélkülözhetetlen berendezése. Az erős, hosszú élettartamú, sorszámozott fém bútorzárral felszerelt (utánrendelhető kulccsal) termék, esztétikusan kialakított és megfelelően elhelyezett szellőzőkkel van ellátva, melyek biztosítják a légáramlást. A legújabb fejlesztésű, KERMI-engedéllyel (E-2006/000741-1) rendelkező, legjobb minőség – érték – design harmóniájával készült öltözőszekrények akciós árairól információt az alábbi elérhetőségeken nyújtanak kollégáink.

EUROPA „2” öltős II

EUROPA sportpados III

Rendelését ide küldje: 5600 Békéscsaba, Illésházi út 18. Tel/Fax: 66/444-391 E-mail: safety@trezor.hu

IDH	Megnevezés	Méret (mm)	Lista ár bruttó	Akciós ár bruttó	Megrendelés
2312-03	Diana „10”	1600x750x350	404.480 Ft	84.800 Ft	....db
2312-04	Diana „10” elektronikus számszárral		459.980 Ft	99.280 Ft	....db
2311-03	Diana „7”	1600x590x280	87.890 Ft	68.900 Ft	....db
2311-04	Diana „7” elektronikus számszárral		124.480 Ft	83.380 Ft	....db
1606	Diana „5”	1500x376x260	43.380 Ft	32.980 Ft	....db

Az ár az ÁFA-t és a szállítási költséget is tartalmazza!

Név: ..... Cím: .....

Tel: ..... Fax: ..... E-mail: .....

Dátum: 2007. ....hó .....nap ..... Alírás .....

Fizetés: átvételkor készpénzben számla ellenében.

Könnyű, mint a pelyeg

Sokan – különösen a hegyekben vadászók – álmodoznak igazán könnyű, kecses golyós puskákról. Nos, az ő kedvükért készíti az amerikai Kimber cég a Modell 84M Montana elnevezésű forgó-tolózáras, közepagyatású fegyverét. Ez a darab főleg az 1964-es esztendő előtti Winchester M. 70-es típusra emlékeztet, de azzal a lényeges eltéréssel, hogy alkatrészei sokkal könnyebbek, ezért tömege – üres tárral és 550 mm-es csővel – mindössze 2,5 kg.

Többféle űrméretben beszerezhető: .243 Winchester, .260 Remington, 7mm-08 Remington, .308 Winchester. Magyarországra talán legjobban az utoljára említett „illik” ezek közül. Agyazása szénszálal erősítésű kevlár műanyag.

A www.kimberamerica.com honlapról meríthetünk további kiegészítő adatokat erről a pihekönnyű fegyverről.

K. L.

Közép-Európa közeledve

A már évek óta olasz tulajdonban lévő, de továbbra is Finnországban termelő Sako fegyvergyár termékei méltán ismertek és elismertek világszerte. E cég egyik fő erőssége, hogy a Modell 85-ös alapmodellt variálva, minden ízlésnek megfelelő fegyvereket „épít”. Pl. az amerikai „szájíznek” legjobban megfelelő nyílt irányzék nélküli csővel rendelkező egyes agyazásút, míg a nyugat- és közép-európai viszonyokhoz, hagyományokhoz jobban illő változatokat Modell 85 Bavarriának keresztelték el. Ennek fémrészei szépen barnított szénacélból készülnek. Csövén természetesen mechanikai irányzék található, s agyazása bajor stílusú, „disznóhátas” kialakítású, az elején, valamint a pisztolyfogáson sötétebb végződésel. Öreg kontinensünk tradícióihoz hű, szép és egyben jó fegyver. Méltán érdemes a figyelmünkre.

Honlapjukon – www.sako.fi – tallózva, hamar rábukkanhatunk erre a darabra.

K. L.

Szent Iván hava

Detrich János

*Amit ma
megtehet –
június*

(Vadász Sándor felvétele)

Amikor a természet folyamatai nem a megszokott időben és formában zajlanak, akkor az a bizonyos egyensúly mindig sérül, és ezt a természetben élő embernek észre kell vennie. Az évszázados viszonylatban enyhének számító telet követő korai felmelegedés, a katasztrofális mértékű csapadékhiány következményei már április végén jelentkeztek. Az előre nem látható időjárásra azonban még mindig nem tudunk tökéletes felkészülési módszert, így folytatnunk kell megszokott munkánkat, úgy, ahogy azt az előttünk járóktól megtanultuk.

Vizet a vadnak!

Legutóbbi számunkban a vízpótlás jelentőségét hangsúlyoztuk. Ha lesz is csapadék-utánpótlás, biztos számíthatunk arra, hogy erősen ingadozó eloszlásban fogjuk megkapni, ezért érdemes már most gondoskodni arról, ki lesz

az, aki szükség esetén eljön a markológépével dagonyát mélyíteni vagy újakat ásni. Területünk mélyebb fekvésű, üde növényzetű részeit kell ilyen módon feltárunk, hiszen a vadat természetes ösztöne is ezekre a helyekre irányítja a száraz időszakokban. A dagonyák létesítésekor azonban legyünk figyelemmel arra, hogy a kirendelt gép munkája a környezetben a legkisebb károkozással járjon, a kiemelt talajt megfelelően elsimítva helyezze el, és nehogy eressze az üzemanyagot, esetleg a hajtómű- vagy hidraulikaolajat, mert akkor a vadat inkább riasztja, mint csalogatja a frissen létrehozott fürdőzőhely. Szerencsés, ha már korábban bevált etető is van a közelben. Ami a gépet illeti, nem kell feltétlenül nagyra gondolni, sőt sok nehezen járható helyen jobban beválik a terepjáróval vontatott tréleren szállítható kisebb, mozgékony munkaeszköz, amelynek üzem-

óradíja nagyságrenddel marad el a nagy gépekétől. Az efféle munkákkal járó költségek nagy része megtérül azzal, hogy vaddisznó-, szarvas- és őzállományunk megfelelő élettér birtokában, nyugodt körülmények között vészelheti át a kritikus időszakokat. Ilyen jellegű feladatokra nemcsak június folyamán, de a következő hónapok mindegyikében sor kerülhet.

Aggódás az esőért

Június elején a magam részéről mindig aggódással várom Medárd napját, amely június nyolcadikára esik. Az évszázados tapasztalatok nem hazudnak, de az időjárási jelenségek értékeléséhez is kell némi tapasztalat. A gyenge, szétosztott esők, hirtelen záporok nem jelentenek nagy veszedelmet, de az országos, kitartó esőzés után, ha nem is negyvennapos, de tartós csapadékos idő ígérkezik. Ezt pedig az apróvad szaporulata fogja

A tavaszi hónapok szokatlan és szélsőséges időjárását megtapasztalva a nyár első hónapja is hozhat meglepő fordulatokat. A természet sok tekintetben már április közepén május eleji képet mutatott, de ne feledjük, hogy az élővilág törekeny egyensúlyának megbomlása súlyos következményekkel járhat.

A kiszáradt vízelőhely vadnak és vadászak egyaránt rossz.

A természetes vízelőhely nem minden terület sajátja.

(magasles)

megsínyleni, mert a hideg eső és a nem is oly ritka jégverést csak a legfejlettebb egyedek élik túl. Szektál a természet? A jelenlegi állapot szerint némely területeken egy mostoha nyár olyan mértékben megrikíthatja az apróvadállományokat, hogy az egyedszám az ökológiai minimum szintje alá süllyed, azaz a regeneráció esélye a nullára csökken. Ez pedig nemcsak az időjárás számlájára írható, hiszen a korábbi mostoha időket is követte időszakos állománybeli javulás. A vadászat szempontjából „parlagolt”, de ragadozóktól szorgalmasan mentesített területeken érdekes módon magára talált az apróvad, főként, ha még a mezőgazdák is sikerült némi egyetértésre jutni. Gyakran hangsúlyozzuk, hogy a vadgazda feladata megtalálni az élőhelyfejlesztés kevésbé költségigényes lehetőségeit és módszereit, ha másként nem megy, hát vegye kezébe a szakirodalmat, és induljon el onnan. Az apróvadállományok vadászatának korlátozása, az „önmérséklet” szintén hasznos módszer, erre azonban majd ősszel visszatérünk.

Vigyázat, malacok!

A vaddisznó koca vadászata május elsejével újra felszabadult a tilalom alól. A vaddisznó vadászat ezért a nyári hónapokban még nagyobb figyelmet igényel. A vegetáció egyre dúsabb, a néha csak pár hetes malacok a gyepszintből is alig látszanak ki. Amikor egy nyiladékra kilép a disznó, még nem tudhatjuk azonnal, követik-e malacok, vagy sem, a hangjukat sem biztos, hogy meghalljuk, tehát várjunk, ne lőjünk akkor sem, ha esetleg erre csak egy pár másodpercünk lenne. Aki esetleg mégis megteszi, és egy perc múlva öt-hat malacot lát a fekvő koca mellett, az garantáltan nem fogja magát jól érezni a bőrében. Ahol jól körülhatárolható a fialóhelyek, ott jól tesszük, ha a vadászatot teljesen felfüggesztjük legalább a nyár végéig, amikor a cseperedő malacok már elég önállóak lesznek. Ezzel a véleménnyel nem mindenki ért persze egyet, de úgy gondolom, hogy a dolognak van egy régóta általánosan elfogadott etikai oldala, amely nemcsak a vaddisznóra, hanem egyéb nagyvadfajainkra is vonatkozik. A másik, hogy a ▶

(magasles)

sietség a vadászatban éppoly nagy hiba, mint a szerelemben, aki türelmetlen, sokat veszíthet. Aztán az is igaz, hogy a területünkön élő vaddisznóállományt ismernünk, ellenőriznünk kell várható kártevése, de a lőtt vad értékesítéséből származó gazdasági haszna miatt is. Az árván maradt malacok zöme elpusztul, azokból márpedig sem az asztalunkra, sem a kasszánkba nem jut morzsányi sem. Végül megjegyzem, hogy a malacait terelgető koca megfigyelése feledhetetlen élmény. Nem kevésbé

vetlen közelében. Tudatosítanunk kell vadásztársainkban, hogy a vad által okozott kár mindannyiunk közös vesztesége, ne a későbbi tagyüléseken reklamáljanak hangoskodva a megemelkedett költségek miatt, hanem üljenek fel a lesekre, amikor annak eljön az ideje.

A vadriasztás sem egyszerűbb feladat. Kerítésekkel csak a hosszú éveken át védelemre szoruló fásításokat érdemes védeni, a mezőgazdasági kultúrák megóvásához még mindig használhatjuk az ismert és bevált riasztószereket

Válogatva vadászni

Egyre nehezebb, időigényesebb feladat az őzbakok válogató vadászata. A gombnyársas, torz, gyilkos és egyéb nemkívánatos agancsú egyedek megtalálása és elajtése nem könnyű ebben az időszakban, hiszen lassan ki sem látszanak a gabonából. A jól elhelyezett magaslesek ebben is nagy segítséget jelentenek. Az újonnan telepített állandó leseink helyének kiválasztását hangoljuk össze az erdőművelési munkákkal, némi

A vaddisznó csak ott érzi jól magát, ahol dagonyázóhely áll rendelkezésére.

(Nagygyörgy Péter felvétele)

fontos az erdőt járó turisták, gombagyűjtők figyelmeztetése a malacos kocák jelenlétére az esetleges balesetek vagy kellemetlen élmények elkerülése végett.

A vaddisznóról persze ezeken kívül mi más juthatna ilyenkor eszünkbe, mint a vadkár s a vadkár-elhárítás. A hordozható magaslesek áttelepítését mihamarabb el kell végeznünk a mezőgazdasági és az erdős területek határvonalai mentén, lehetőleg a forgalmas váltók köz-

(pl. Cervacol, Silvacol, Dentracol, Repellovit), illetve a házi módszereket (rémszinór, gázolajjal átitatott rongyok, emberi haj tüllzacskóban vagy nejlonharisnyából kötött csomagban). Az ismeretlen szagokat a vad idővel megszokhatja, tehát ezeket változtatni, kombinálni kell. A villanypásztor hatékony eszköz, amíg „lába nem kél”, bár néha a vaddisznó nagyot visítva úgy vágtat rajta keresztül, mintha ott sem lenne.

gyakorlattal és fantáziával megálapítható, hová esnek majd a vad kényszerváltói.

A fácánnevelést végző társaságok tagjai még mindig nem dőlhetnek hátra a karosszékükben. A növendék fácánok is rendszeres állat-egészségügyi felügyeletet igényelnek. A volierek kerítésének külső oldala mentén helyezünk el néhány élve fogó csapdát, teljesen ragadozómentes környezet ugyan is nem létezik.

OUTLANDER.HU Állandó kedvezmények, széles termékközi, Minden típusú pick-up gépkocsira!

Outlander De-Luxe kabinok
Luxuskivitelű és munkakabinok minden extrával felszerelve
AKCIO
349 900 Ft +Áfa-tól

Csak nálunk!
Steel-Top acél kabin
Minőségi acél felépítmény
429 900 Ft +Áfa-tól

Top-Star platófedél
45 fokban és vízszintes állásban nyitható felépítmény
349 900 Ft +Áfa-tól
AKCIO

MILE MARKER
amerikai csőrök 199 900 Ft +Áfa-tól

Platóbélések 54 900 Ft +Áfa-tól
Gallytörő rácsok, érvényes műbizonylattal 67 900 Ft +Áfa-tól
További kiegészítők széles választéka!

Outlander Kft. 1033 Budapest, Szentlendrei út 89-93. (bemutatóterem)
Tel/Fax: 061 430 06 34; 0629 9 876 876 email: info@outlander.hu
AKCIÓS ÁRLISTÁNK: www.outlander.hu

Cynergy 20M Field
71-76 cm INV+

BROWNING
774 000 Ft

B525 28 Classic Hunter
71 cm INV

BROWNING
451 000 Ft

SZENT HUBERTUS KFT.
7400 Kaposvár, Fő u. 40.
Tel.: 82/430-099, 430-100, fax: 82/511-268
E-mail: tibald@t-online.hu

Nagyobb látómező

Nagyobb látómező, nagyobb siker.

A Swarovski Optik 8-asas zoommal rendelhető 30x-40x nagyító nagyítóval, mindegyik egyedi állományú. Ezek a fémcső csak lehetőleg szűzül minden a nagyító nagyítóval. A 10x a 10-as nagyítóval szembe fordított esetben a 10-as nagyító. Elérhető a 20 1-6x24, 1.7-10x42 és 2-12x50 modellek nyújtja a sokadagot.

Swarovski Optik Magyarország, 90 36 36 330 21 61, post. cím: 1033 Budapest, Szentlendrei út 89-93.

SWAROVSKI
OPTIK
www.swarovskioptik.com

Nem állíthatjuk, hogy e hosszú fülű vadunk nem rendelkezik megfelelő számú ellenséggel – az embert is beleértve. A héjától a nagyobb sasokig, a nyesttől, görénytől, a rókától a kóbor kutyáig mindenki üzi, hajszolja, még másodállású ragadozónk, a borz is vámot szedhet állományából. Az ember is kitalált már számtalan módot arra, hogyan tudna minél hatékonyabb lenni a nyúlpusztításban. Lőjük hajtásban, megfogjuk kutyával vagy hálóval, hurokkal, még az egyébként békés mezőgazdaság is irtja. Ma már az is csoda, hogy nem valami múzeumi szertárban kuksol utolsó példánya.

Sok millió nyúl

A két nagy világgégés között a mezei nyúl állománya megközelíthette az ötmilliót, az éves lelvések száma elérte vagy sokszor meg is haladta az egymillió példányt. Nem tudom, mit szólna ma a sors kegyvesztett nimródja, ha az időben visszacsöppenve ott találná magát egy-egy csongrádi vagy szolnoki vadászterületen az esti órákban, vagy – urambocsá! – esetleg vendégvadászként egy jól szervezett nyúlstráfon. A második világháborút megelőző időszak két legjelentősebb apróvadászterülete kétségkívül a már határainkon kívül eső Tótmegyer és a Csongrád megyei Pusztaszer volt. Széchenyi Zsigmond, aki nemcsak ismert vadászírónk, de precíz statisztikusa is volt korának, pontos adatokkal szolgált e két vadászterületről. A megyeri terület mintegy 40 000 katasztrális hold – alig több mint 20 000 hektár – volt, ahol az apróvadászterület éves szinten 30 000 példány, ami 20 vadászati nap eredménye volt. Az 1933-as rekordév 11 851 nyúllal, 10 723 fácánal és 14 989 fogollyal, összesen 37 563 apróvaddal zárult. A válogatott, kiválóan képzett és jól javadalmozott 25-30 fős vadászszemélyzet éves viszonylatban mintegy 10 000 dűvadat lőtt ki a területről. A pusztaszeri vadászatok is közel azonos terítékadatokkal bírtak, annyi különbséggel, hogy ott kevesebb fogoly esett, és a nyúl vadászatok eredményei jobbabbak voltak.

Ténykérdés

Sajnos a tények tények maradnak. A mezei nyúl állományában, ha megvizsgáljuk az elmúlt közel 100 év meglévő adatait, a csökkenés hol

A mezei nyúl állománya az utóbbi években rohamosan csökkent, a 2006-os szezon végére sok vadászterületen megközelítette a kritikus szintet.

Átalakult társadalom, átalakult vadászatok?

A háború és a későbbi társadalmi átalakulás szemlélete a vadászatot mint népgazdasági, termelési ágazatot tartotta számon. Természetesen ebben volt nem kevés képmutatás is, hiszen az ország új urai éppúgy szerettek vadászni, mint a régiek. A diktatúra szigora, a kiváló szakmai elit központosított intézkedési jogköre viszonylag gyorsan rendbe hozta a háború vadban véghezvitt pusztításait. Az ötvenes években már nagy mennyiségű volt a kivitelnél lőtt nyulból, bár a háború előtti időszak terítékadatait már nem lehetett felülmúlni. A nagy szervezést, sok embert mozgató és nem kevés költséggel járó nyúlstráfokat már nem alkalmazták, mondván, ez a régi rendszer úri csökevénye. Bár gyanítom, ezekről a vadászatokról inkább a pénz és megfelelő ember hiányzott. Valószínű az is, hogy a kivitelt befolyásolta a megnövekedett belső felhasználás is. A mi régi nagy, 34 000 hektáros területünkön – az ötvenes évek vége felé – a kötelező löttnyúl-leadás 800-1000 példány volt. A belső felhasználás is elérte az 500 példányt. Persze az erőszakos terítékjelzési rendszer itt is érezte negatív hatását, mert sokszor a vadállomány védelmében a vadásztársaságok szándékosan alacsonyan tartották a vadbecslési adatokat, vagy szándékosan nem könyvelték le a valós löttvad mennyiséget (ezek a mechanizmusok egyébként még mind a mai napig léteznek).

Mi lesz veled, Nyúlország?

Balogh János

(Vajda János felvétele)

lassúbb, hol intenzívebb, de állandó, megállíthatatlan folyamat. A harmincas évek milliós tételeit elérő levétel a hatvanas évekre az élőnyúl-befogással együtt is alig haladta meg a félmilliót.

Ha ezt a nagyon összetett, szerzteágazó kérdéskört szeretnénk részleteiben elemezni, akkor külön kell választanunk a vizsgált időszakokat, valamint azok rövid és hosszú távú hatásmechanizmusait.

A 20 éves periódusokat felölelő időszakokban vitathatatlanul az első helyen állnak a környezeti változások, az élőhelyek vadeltartó képességének, így a mezei nyúl életterének csökkenése. Az ok az emberi tevékenységek közvetett vagy közvetlen, a környezetet formáló, átalakító hatása. Az állománycsökkenés mértékét jelentősen befolyásolja az adott vadfaj a megváltozott körülményekhez való alkal-

mazkodó képességének szintje, amely a mezei nyúl esetében alacsony. Ennek leginkább a „röghöz kötöttség”, a születési helyhez való ragaszkodása az oka. Az időjárást is meg kell említenünk mint hosszú távú befolyásoló tényezőt, ha élőhelyi változásokat idéz elő. Például a nyolcvanas évek elejétől kezdődő aszályos ciklus miatt – amelyet még tetézt az akkor létrehozott melorációs árkok üzembe helyezése – sok alföldi területen eltűntek a nagy kiterjedésű vizes laposok, nádasok.

S amit még vizsgálnunk kell: a ragadozók létszáma, közvetlen emberi hatások mértéke, természetben az orrvadászat, a mezőgazdasági munkák: talajművelés, betakarítás, az időjárás negatív és pozitív hatásai, az ▶

adott élőhely növényzetének összetétele, mennyisége.

A dúvadállomány szerepe

A dúvadkérdést az összes felsorolt negatív hatás közül a legkisebb problémának tartom, az esetenként szórványosan előforduló vadlopásokkal együtt. Annak ellenére, hogy a természetvédelmi törekvéseknek teret engedve az illetékesek kezdenek átesni a ló túlsó oldalára, már ami az egyáltalán nem ritka dúvadfajok védelmét illeti (például a szarka és varjú költési időben történő kímélete). Hozzáteszem, a kímélet ellenére nem látok többet vagy kevesebbet belőlük. Ugyanannyi van, mint régen. Sok. Tisztában vagyok velem, hogy ez a „frappáns” tilalmi idő-bevezetés elsősorban a védett ragadozó madaraink védelmében készült, de az is tény, hogy minden gyakorlatiasságot és ésszerűséget nélkülöz. Annál is inkább, mert ennek kontroll alatt tartása csaknem lehetetlen.

Egyre nagyobb gond a vadászterületeken a borz robbanásszerű állománynövekedése. E vadnál a rókánál alkalmazott vadászati módok az esetek többségében nem válnak be. Problémát jelent az is, hogy az erősebb testalkatú borz elűzi a jól ismert, ellenőrzött kotorékokból a rókát, ezért az új kotorék felderítése időt vesz igénybe. Az idő pedig pénz: azaz nyúl. További gond a nyest felszaporodása, kártételét a vadgazdálkodásban hozzávetőlegesen sem tudjuk megbecsülni. Egy pillanatig sem szeretném azt a látszatot kelteni, hogy lebecsülém a dúvad jelenlétét a vadászterületen mint állománycsökkentő tényezőt, de az alacsony, kontroll alatt tartott állomány jelentős kárt nem képes okozni.

Vadászat

Ésszerű alkalmazása nagyban hozzájárul az állomány kíméletes hasznosításához. Sokszor volt már vita tárgya a különböző vadászati módok káros vagy hasznos volta, abbéli összefüggésben, hogy az egyes hajtástípusok mennyiben függenek össze a terítékre került vagy élve befogott nyulak ivari megoszlásával. A nyulak születési aránya a két nem között nagyjából egyenlő mértékű, s hozzávetőlegesen ugyanezt lehet elmondani a zsákmányolt nyulak esetében is. A kérdés ma már nem az, milyen hajtással vadászunk a nyulat, hanem az, hogy mennyit és hány-szor. A hasznosítás mértéke elsősorban a becslés-

adatok alapján történik, a mindenkori 30% alapján. Ezzel vitatkozni nem lehet, annál is inkább, mert a becslést az adott vadásztársaság készíti. Amire nagyon oda kell figyelni, az a vadászatok kezdési időpontjának kérdése, az egy terület egy vadászat elvének betartása, a vadászterület és az állomány nagyságához mérten kialakított kíméleti terület, ahol abban az évben nem vadászunk.

A vadászat kezdetét lehetőleg november közepére tegyük. Bár a nyúl vadászati idenye szeptember 1-jétől kezdődik, ilyenkor még a szoptatós, sőt vemhes nyúl sem ritka. November közepére már a kései nyúlfiaknak is „nyúlformája” van, a határ jó része áttekinthető, az esetleg hidegebb, fagyosabb terepen a vadászat is könnyebb. Az egy terület egy vadászat

szem előtt tartása a legfontosabb dolgunk. Soha ne menjünk vissza kétszer ugyanarra a területre, még akkor sem, ha úgy gondoljuk, hogy a területrészen sok nyúl maradt. Ha így van, biztosak lehetünk benne, hogy a következő évben még egy gyengébb szezon esetén is jól vadászunk.

A mezőgazdasági munkák hatása

A mezeinyúl-állomány túlnyomó része a mezőgazdasági területeken vagy azok peremén él, ott szaporodik, táplálkozik, ezért az egyes vadászterületeken és azok meghatározott részein a növénytakaró mértéke, összetétele befolyásoló tényező. Valószínűleg a harmincas évek nagymértékű állománynö-

vekedése kapcsolatban van az akkori mezőgazdasági termelés szerkezetével. Az viszont tény, hogy a mezőgazdasági struktúra átalakításával, a termelés korszerűsítésével, gépesítésével és a különböző kemikáliák alkalmazásával húsz év leforgása alatt Magyarországon a mezei nyúl hasznosítása egymillióról félmillióra esett vissza. A gépesítés kezdeti szakaszában a vadgazdálkodási szakemberek hamar felismerték az ezzel járó problémákat, történtek is kezdeti megelőző lépések, például különböző mechanikus vadriasztó eszközöket szereltek a gépekre, vagy a talajművelési, betakarítási munkák alá vont területeken lehajtással mentettek. Az elgondolás jó volt, mégsem működött hatásosan. A nagy-

A mezei nyúl etetése

Az igazság az, hogy sok területen nem is etetik a nyulat, pontosabban nem megfelelő módon. A fácán- és özetetők környékére lerakott szalastakarmány csak látványnak jó, és annak a pár nyúlnak, amelyek az etető környékén él. Az etetőknél az állomány nagy távolságokról még kemény teleken sem fog koncentrálni. Ez enyhe teleken, ha megfelelő mennyiségű mezőgazdasági termény vagy ezek különböző származékai a területen maradnak, a mezei nyúl nem szívesen veszi fel a kihelyezett takarmányt. A téli etetést ezért érdemes kevésbé zaklatott területeksze-ken a takarmány végigszórásával vagy bizonyos távolságokon történő kupacokba rakásával elvégezni. Ugyanígy járjunk el a lédúsabb termények kirakásával is (cukorrépa, takarmányrépa).

(Vajda János felvétele)

(Vadász Sándor felvétele)

(a szerző felvétele)

dászatra jogosultak vagy nem észlelték, vagy egyéb érdekeket helyeztek előtérbe. A 2006-os év a mezei nyúl állományára nézve azonban nem csupán az új területbérleti szerződések tekintetében volt kedvezőtlen hatású. Az elhúzódó, aszályos őszi következményeként a mezőgazdasági betakarítással párhuzamosan történtek a talajművelési munkák. A búza- és árpavetések kikelését viszont késleltette a csapadékmentes időjárás. Gyakorlatilag az amúgy is megcsappant mezeinyúl-állomány takarmány nélkül maradt. Ez nem egy vadászterületen katasztrofális állapotokat idézett elő.

Amit viszont elvett tőlünk a természet, azt most visszaadni látszik. Az enyhe tél és a csapadékmentes korai tavasz megtette a hatását. Biztos van már tíz éve, hogy a tél végi szaporulat ilyen magas arányban maradt életben. Ezzel – ha nem lesz túl szélsőséges az időjárás – sok alföldi vadász társaság egy teljes évet nyerhet a törzsállomány helyreállításában.

táblás művelés bevezetésével, a mind gyorsabb, széles nyomtávú, nagy teljesítményű gépek alkalmazásával végképp feledésbe merültek ezek a kezdetleges módszerek és eszközök. És sajnos feledésbe merült a gépekre szerelhető vadriasztó eszközök fejlesztése is. Pedig érdemes lenne a különböző elektronikus vagy ultrahangos módszerek között szétválasztani...

Az időjárás hatásai

A toplista első helyezettje, már ami a mezei nyúl éves szaporulatára gyakorolt hatását illeti.

Az elmúlt évek csapadékos, elhúzódó telei az első január végi, február-márciusi szaporulatot szinte teljes egészében elpusztították. Ezt a va-

(magasles)

Mostanában meglehetősen foghíjas a teríték.

NIKE-FIOCCHI
SPORTLŐSZERGYÁRTÓ KFT.

Kiváló eredmények NIKE lőszerrel!

Sörétes sport, vadász, speciális lőszer, hetven év gyártási tapasztalatából!

Speciális jelző és riasztó lőszer, sörétes fegyverből lehető golyós lőszer.

Igaly Diána NIKE Sket lőszerrel versenyez!

8184 Fűzfőgyártelep, Pf. 22
Tel.: 88/451-310, 88/596-160, fax: 88/451-091
E-mail: balasz@nike-fiocchi.hu
www.nike-fiocchi.hu

Lőszer nagykereskedőink:

HUNDO 2000 Kft. 8184, Fűzfőgyártelep, Munkás tér 4. • Tel.: 88/451-584
Harmónia '91 Kft. 4025 Debrecen, Széchenyi út 10. • Tel.: 52/430-468

CHAPUIS ARMES
FRANCE

hungaro-ARMS KFT.

www.hungaroarms.hu
info@hungaroarms.hu

Győr, Apáca u. 14.
Tel.: (96) 328-876, (96) 313-040

www.lexxon.hu

LEXXON CF500A

500 cm³ • 4x4 • automata váltó • differenciálzár • fél tonnát vontat • 2 személyes

1 450 000 Ft Csak magasles olvasóknak!
2 év garancia + ajándék quadtáska
+ ajándék fegyvertartó

AGROQUAD Kft., 1172 Budapest, Ananász u. 32. Tel./fax: 1/257-6371, mobil: 70/311-7261

„Nem voltak elég éhesek”

Őzbakszezon kérdőjelekkel

Az idei bakvadászati szezon kezdeti időszakának eredményei azt bizonyítják, hogy az őzállományok igen érzékenyen reagálnak minden váratlan, a szokásostól eltérő időjárási körülményre.

Az enyhe tél után többen igen jó agancsokat reméltek, mások azonban már nem voltak ilyen bizakodóak – s nekik lett igazuk. A trófeasúlyok átlaga a legtöbb helyen határozottan elmaradt a tavalyitól.

Mostanában sokan vitáznak arról, hogy vajon mely tényezők okozták a különbségeket. Az agancsfelrakás összetevőit nagyrészt ismerjük, de ezek különböző mértékben jelentkező összhatása mindig változó eredménnyel jár. Ha a szükséges elemek bármelyike hiányzik, illetve a kelleténél kisebb mennyiségben van jelen, akkor a többiből is kevesebbet hasznosít az adott egyed. Nyilvánvaló példa, hogy hiába áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű táplálék, ha valamilyen zavaró körülmény rendszeresen akadályozza a táplálékfelvételt: legyen az akár ragadozó, akár valamilyen emberi tevékenység. Ez a megállapítás tehát egyaránt vonatkozik

az abiotikus és a biotikus tényezőkre. Ilyenek a víz, az időjárás, a talaj, a napsugárzás, a hótakaró léte-nemléte, a növényzet, a ragadozók, az élősködők, az esetleges emberi zavarás mezőgazdasági, erdőművelési munkákkal, hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Az említettek közül a talaj és a belőle táplálkozó természetes növényzet tekinthető állandónak, hiszen a többi változik az időjárás, a mezőgazdasági kultúrák éves váltakozása és az emberi jelenlét, tevékenység intenzitása következtében. Így eljutunk oda, ami eddig is nyilvánvaló volt, hogy az élőhely szerepe igenis meghatározó jelentőségű.

Fontos gének

A sokat emlegetett genetikai állomány ugyancsak fontos részt képez az agancsok kialakulásának folyamatában, de a szakmai közvélemény többségében úgy tartja, hogy gyenge élőhelyen jó

genetikai állományú őz csak közepes vagy annál gyengébb agancsot képes fejleszteni. Mivel ezt természetes körülmények között igazolni elég nehéz lenne, ezért soroljuk inkább az elméletek közé. Talán többet tudnánk erről, ha egy igen erős középkorú bakot minden szempontból megfelelő élőhelyéről egy silány területre szállítanánk, és következő agancstisztításig megfigyelhet-

nénk. Már a felvetés is abszolút elméleti, mert egyetlen példa még semmit sem igazol, és egy ilyen kísérletnek ezer buktatója van, a váratlan időjárási fordulatoktól kezdve odáig, hogy szabad területen a folyamatos megfigyelés kivihetetlen. Támpontot adhat esetleg a fenti elmélethez, ha valamilyen területen a mezei őzek, amelyek hosszú tapasztalat szerint általában valamelyest erősebb agancsokat fejlesztenek, az élőhely tartós zavarása következtében erdős területre szorulnak, és ott meg is maradnak. Itt azonban ismét felmerül a pontos és több éven át tartó megfigyelés kérdése, amelynek gyakorlati kivitelezhetősége megkérdőjelezi az elmélet igazolhatóságát, valamint hogy a vadgazda kísérletező kedvéért egy ilyen változást mesterségesen senki nem fog előidézni.

Több évtizedes gyakorlattal, kiváló megfigyelőkészséggel és pontos területismerettel természetesen azonosítható egy bak akkor is, ha egyik évről a másikra egy adott vadászterületen kedvezőbb adottságú revírt keres magának, de a hivatásos vadász általában csak annyit tud megállapítani, hogy „tavaly nem ez a bak volt itt”. Azt már nem tudja biztosan, hogy a tavalyi bak hová lett, sem azt, hogy az idei honnan jött. Többé-kevésbé az is igaz, hogy a középkorú és idős bakok évről évre ugyanott foglalnak területet, és azonosításuk ennek alapján történik – amiben a tévedés lehetősége is benne foglaltatik.

Enyhe tél

Az elmúlt agancsfelrakási időszak leglényegesebb eleme minden bizonnyal a rendkívül enyhe tél volt. A természetes táplálék viszonylagosan bővebb mennyiségben állt rendelkezésre, mint a tar-

tós hidegekben, így az etetőkre kihelyezett takarmányból kevesebbet vett fel az őz. Az etetőben elhelyezett „erőtakarmány” nem töltötte be célzott funkcióját, mivel a vad szervezete nem igényelte a fokozott energiapótlást. Ahol az enyhe időre való tekintettel nem folytattak etetést, ott éppen csak a kondíció fenntartásához szükséges táplálékmenyiséget kapta meg a vad, az agancsfejlesztést serkentő többlet elmaradt. Egy kollégámat idézve „nem voltak elég éhesek az őzek”. A trófeák átlagsúlyának csökkenése már ennek következtében is törvényszerű.

Az enyhe, inkább kora tavaszi, mint téli időjárás kedvezett az élősködőknek is. A januárban elejtett sutákban néhol rekordmennyiségű bőrbagócs lárvát találtunk, ettől a bakok sem voltak mentesek, amikor pedig az élősködők elszaporodnak, akkor a szervezet valószínűleg inkább a testi kondíció megőrzésére koncentrál, mintsem az agancsfejlesztésre.

A nehézségeket még súlyosabbá tette a csapadékhiány, ami az állandó felszíni vizekben szegény területek állományát különösen megterhelte, hiszen a vízelvonás és a csökkenő számban megtalálható vízelőhelyek felkeresése többletenergiát von el a vad szervezetéből.

Kivételek azért vannak

Az ismert körülmények ellenére akadtak területek, amelyeken az agancssúlyok nem maradtak el az átlagostól. Ezek az állományok hosszú időn át kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtottak a megfelelő adottságokkal rendelkező élőhelynek és a szakszerű, nem kényszer szülte szelekciós munkának köszönhetően, ettől függetlenül mégsem találunk tökéletes magyarázatot arra, hogy a szokatlan körülmények hatása miért nem jelentkezett úgy, mint máshol.

Az agancsfelrakás bonyolult élettani folyamata számunkra még mindig egy sokismeretlenes egyenlet. A komolyabb megpróbáltatásoktól mentes téli időszak számos olyan körülményt idézett elő, amelyeknek együttes jelentkezése vezetett a gyengébb agancsok felrakásához. A különböző körülmények megszámlálhatatlan kombinációban fordulhatnak elő, ezért a magyarázat megtalálása sohasem egyszerű. A szakma szépségét én azonban éppen abban találok, hogy az önmagát sohasem ismétlő rendszer időnként ilyen feladványok elé állít bennünket.

D. J.

(Nagygyörgy Péter felvételei)

Felszerelve

Halmágyi Takács István

Egy távoli rokonom – még a régi békeidőkben – felöltötte csontgombos lódenruházatát, hátára kanyarította degesz hátizsákját, és elindult „vadászni”. A nagy színjáték közepette azonban otthon felejtette a puskáját, ami neki ugyan nem hiányzott, de távollétében előkerült az ágy alól. Így a három nap múlva sárosan, fácánokkal dekoráltan hazatérő családfőt jókora botrány várta. E felmenőm tehát puska nélkül is tudott vadászni...

Hátizsák

Mivel a későbbiekben tárgyalandó felszereléseket valamiben vinni kell, szükségünk lesz hátizsákra. Hogy milyenre, az már más kérdés. Első kérdés a méret. Felesleges nagyobb zsákot hurcolni, mint szükséges, de mindennek bele kell férnie. Aki gyalogos, sátras, hegymászós vadászatra indul, az hatalmas (gyakran 80 literes vagy még nagyobb) háti málhát cipel. Ebben sátor, hálózsák, váltás ruha, hideg élelem és ezer más tárgy húzza a vállát.

Akinek ennél kisebbre van szüksége, annak is fontos, hogy minél egyenletesebben oszoljon el a súly. A valamirevaló zsákok nemcsak a derékra támaszkodnak (és ennek érdekében a deréktámasz magasságában elől összezsákolható segédzsi-

duk van), hanem a vállpántokat a mellkason is összezsákolhatjuk egy második segédzsijjal. Ez megakadályozza, hogy a vállpántok szétszússzanak, és ne a legalkalmasabb helyen terheljék vállunkat. A nagy zsákoknak általában könnyűfém vázuk van, ami

ideális, amíg a hátunkon viseljük, viszont minden más helyzetben megkeseríti életünket. Ezért a kevésbé kemény túrákra indulóknak jobb lehet a kizárólag önananyagával merevített fájta. Ezeket általában felszerelik valami olyasfajta szerkezettel is, ami kicsit eltartja a hátunktól a zsákot, így kevésbé izzadunk alá.

Nagyon lényegesek a zsebek. Ha zsákunk tényleg csak zsák,

A legtöbb vadásznak fegyverre azért szüksége van, és némelyek ezzel be is érik. Akár a hétköznapi hordott farmernadrágban, flanelingben is elcserkegetnek. Más, minimalista törekvésekkel nem rendelkező nimródok viszont egy csomagtartóra való különféle felszerelési tárgyat hurcolnak magukkal az erdőbe. A legjobb persze itt is az arany középút, ha az adott terület, vadászati mód esetén szükséges kiegészítőket magunkkal visszük, de csak ennyit! Nem mindegy azonban, hogy a szükséges felszerelési tárgyak közül melyiket választjuk. Különösen fontos lehet ez a kérdés, ha külföldre indulunk, ahol kevésbé ismerjük a körülményeket, és nehezebb lehet egy hiányzó apróság pótlása.

Lőszertartó

Mivel nincs annál bosszantóbb, mint ha a szükségesnél kevesebb lőszer van nálunk, minden vadász hajlamos bőséges lőszerellátmányt vinni magával. Zsebben tartani nem jó, mert balesetveszélyes, csörög, és pont akkor keressük a másik zsebben, mikor gyorsan kellene előkapni.

A billenőcsövű fegyverekkel vadászók általában a fegyver tusára vagy csuklójukra kapcsolható lőszertartót használnak, hogy gyorsabban újra tudjanak tölteni. Akinek tár van a fegyverében, annak kevésbé fontos szempont, hogy ennyire kézre essen. Sokan a fegyver agyába épített „tusatár” hívói –

köztük én is. Igen praktikus, mert kéznél van, nem foglal el külön helyet és elveszíteni sem lehet. Viszont drága a beépíttetése, és nehezebbé teszi a fegyvert. A hátizsákkal gyalog túrázók gyakran a zsák hordszíjára varrt gumis fülekbe dugják a tartalék muníciót. Kéznél van, de megcsillanhat rajta a napfény. Ezt gyakran matt festékkel előzik meg.

Vannak derékszíjra fűzhető lőszertartók is, sokan használnak effélet. Praktikusak, amíg nincs kabát az emberen. De ha pulóver, kabát alól kell

előbányászni, elátkozza a vadászt. Ezért nem az övére fűzi, hanem zsebre rakja, ahol nehéz és ahonnan könnyen elvesz. A tépőzáras kivétel viszonylag biztonságos, nem szokott véletlenül kinyílni, hogy lencse helyett tartalék lőszer potyogtassunk cser-

kelés közben. Viszont zajos a nyitása, ez olykor hátrány lehet. A mágneszárasok csendesen és könnyen nyílnak, sőt túl könnyen. Néha akkor is kinyílnak, ha nem akarja az ember. A szíjjal lecsatolhatókat viszont lassú és nehézkes nyitni. Mivel egyik sem tökéletes, mindenkinek magának kell eldöntenie, melyiket szereti.

minden egy térben van benne. Ha bármire szükségünk van, le kell venni a hátunkról, és míg a keresett tárgy után kotorászunk, teljesen összetúrjuk a hajnalban gondosan elcsomagolt felszerelésünket. Minél több a külön zseb, annál jobb. Ha pedig olyan zsebek is vannak, melyekbe úgy tudunk beletenni-kivenni ezt-azt, hogy nem kell levenni a hátunkról a málhát, még praktikusabb. Rutinosabb túrázók pontosan tudják, minek melyik zsebben van a helye, nem rögtönözve pakolnak. Így tudják, hova kell nyúlniuk, ha valamire szükségük van.

Aki lovas vadászatra indul, annak kisebb zsákra van szüksége, hiszen a málhazsákokba is tud pakolni. Ha westernnyeregben ül, annak kápájára fel lehet akasztani egy kompakt kis hátizsákot. Ha nincs kápa vagy nagy a zsák, akkor nem a lovat húzza, hanem a vadász hátát.

Rövidebb cserkeléshez is ele-

gendő a kis zsák. Aki lesre ül, annak nem megfelelőek az erős, vízhatlan műanyagból készült zsákok, inkább lódenből vagy vászonból varrt málhát vigyen magával, mert az nem zörög, zizeg. Ha teljesen kikapok belőle a lesen, rá is ülhet, hűvös hajnalon, esteken kevésbé fagy át a tompora.

Egy nagyobb hátizsák és a fegyver nem könnyen fér el a vadász hátán. Ezért készítenek olyan zsákokat, melyeken helyet alakítottak ki a puskának is. Így a vadász mindkét keze szabadon marad, jobban tud mászni, kapaszkodni. Persze ez sem tökéletes megoldás. Ha a zsák hátsó oldalára van felszerezve a fegyver, jóval nehezebb vinni, mintha közvetlenül a hátunkon van. Ha a belső oldalon alakítanak ki neki helyet, nehézkes elővenni. Ha meg az egyik oldalon, féloldalas a teher.

Kés

A késekkel ma már szinte önálló tudományág foglalkozik. E cikk keretében nem kelhetünk versenyre a szakkönyvekkel, újságokkal. Itt azoknak szeretnénk segítséget nyújtani, akik anélkül akarnak vágószerszámot vásárolni, hogy előtte ledoktoráljanak a kérdésből.

A kés kiválasztásánál érdemes előre eldönteni, hogy az érzelmi, esztétikai szempontok vagy a praktikusak alapján akarunk-e dönteni. Mert gyönyörűek a damaszk pengék (sajnos kevés az eredeti, többsége csak utánpótlás), de sajnos rozsdásodnak. Praktikusabb lehet a rozsdamentes acél. Roppant férfias látvány, ha az erdőbe induló nimródoknak öles szarvasgyilok vagy kétarasos tör lóg az oldalán, de ilyen méretű eszközre viszonylag ritkán van szükség. Az iránytűvel, cérnával kiegészített, bazárban kapható túléllőkéseket is jobb Rambónak meghagyni. Ha nem magunknak kell egy nagyobb vadat kizsigerezni, nyúzni, darabolni, akkor egy kisebb, kezes kés is elegendő. (Egyszer két, nem túl nagy svájci bicskával kettesben, hip-hop nemcsak megnyúztunk, de ki is csontoztunk egy jávorszarvasot, pedig az több mint fél tonna súlyú állat.)

Hogy ki szereti jobban a kinyitható, ki a fix pengéjű kést, az is ízlés kérdése. Előnye-hátránya mindkettőnek van. Ha kinyitható, létfontosságú a becsukódás elleni biztosítás. Ebben a kérdésben csak a megbízhatóság számít. Sajnos még a jó márkájú eszközök-nél is előfordul, hogy használat közben kiold a túl „dizájnos” biztosító. Egy drága, márkás

késem zsigerezés közben csukódott be, alaposan megvágva. Szerencsére nem ért ütőeret a penge. Azóta csak almahámozásra használom.

Praktikus lehet, ha a kés nyeléből ezt-azt ki lehet hajtogatni (ilyen a fix főpengés késeknél, töröknél is akad), de a túl összetett késkonstrukciók nem vadászatra valók.

Annál fontosabb, hogy mindig borotvaéles legyen. A lágyabb acélból készültet könnyebb élezni, de gyakrabban kell, a keményebb fémből készültet jobban tartják az élüket, de ha egyszer fenni kell őket, akkor meg kell dolgozni velük. Ilyen vagy olyan acélból a penge, fenő legyen velünk. Odahaza jók lehet-

nek a bonyolult, precíziós szerkezetek, az erdőben inkább az egyszerű fenőkő, fenőacél vagy a gyémántmorzsákkal „harapósabbá” tett, Amerikában divatos patentfenők válnak be. Jobb, ha nem élesben kezdünk el gyakorolni velük, tanuljuk meg használatukat odahaza, ahol nem tragédia, ha elsőre nem kiélesíteni sikerül a kést, hanem a kis maradék élet is kifenjük belőle.

Tűzszerszám

A dohányosnál mindig van, a többi általában nem hord magával. Csak ritkán van rá szükség, de akkor nagyon. Ha a vadász elkeveredik, eltéved, valami baj éri, nagyon elkél a tűz. Télen életmentő lehet, de nyári éjszakákon is jóleshet. Erre persze az öngyújtógyártók is gondoltak, és különféle elfújhatatlan, víz alatt is meggyulladó és egyéb csodatermékeket kínálnak. De nem mindig a bonyolultabb a jobb. (A legenda szerint az amerikai űrhajósok számára speciális tollat fejlesztett ki a NASA, hogy a súlytalanság állapotában, fejfelé is tudjanak írni. Az orosz űrhajósok grafitceruzát használtak.) Szerintem a leghatékonyabb tüzgyújtó eszköz a gyertya. Nem romlik el, akár évekig kallódik a zsebben, de ha szükség van rá, ott van. És amit egy gyertyával nem lehet meggyújtani, azt lángszóróval és napalmmal sem.

Kesztyű

A közhiedelem szerint arról ismerhető meg a vadászkesztyű, hogy a mutatóujjainál van egy kis lyuk, amelyen a lövéshez ki lehet dugni az ujjat. Én rövid életem során még nem beszéltem olyan emberrel, aki e lyukat rendeltetésszerűen használta volna. Ha tehát kesztyűt vásárolunk, ne törődjünk a fent említett lyukkal, koncentráljunk másra.

Nagyon praktikusak az észak-amerikai lovas vadászatra indul, annak melegen ajánlom, vigyen magával neoprénből készült kesztyűt, az az egyetlen, ami szárazon és melegen tartja ujjait. Nagy hidegben két kesztyűt javasolok. Egy vékony ötujjasat, meg egy nagy, vastag egyujjasat (tudják, aminek két ujja van). Ezt a hajdani óvodásokhoz hasonlóan madzagon lehet lógatni a kabátujjából. Ha csak ülünk a lesen, ebbe is belebújunk. Ha pedig löni kell, ujjkidugós lyuk helyett kihúzzuk belőle a kezünket, ami mégsem ragad a hideg fémhez, mert a vékony kesztyű azért védi valamelyest.

Derékszíj

A klasszikus vadnyugati mondás szerint nem lehet megbízni az olyan emberben, aki övet is és nadrágtartót is hord. Ha tehát a szolid megbízhatóság látszatát akarjuk kelteni, nekünk is választani kell: hőzentráger vagy szíj. A választás nem mindig rajtunk múlik. Akinek karcsú a dereka, és csípőjén megakad a nadrág, az kedvére válogathat. Akinek testformája inkább a tökéletes mértani testhez, a gömbhöz közelít, az inkább a nadrágtartót választja, mint a folytonos gatyahúzkodást.

Pedig ha vastag, bő téli nadrágot, lesnadrágot húz, még a keszegebb vadászoknak is praktikus lehet a nadrágtartó. Külön előnye, hogy nem szorít, szabadon áramolhat vérünk, kevésbé zsigadunk el. Hátránya, hogy a nadrág letolásához a felsőruházat jelentős részétől is meg kell szabadulni, ami – például hóesésben – jelentősen csökkenti az erdőben toalettjét intéző vadászember komfortérzését. Másik hibája, hogy az eszköz rendszeresítésekor jelentős energiát emészt fel az, hogy nadrágjainkra a megfelelő helyen gombokat varrjunk. A csattal, patenttal működő újmódi szerkezetektől viszont mindenkit óvok. Ígérjen bármit a reklám, előbb-utóbb elenged a csat, általában a legrosszabbkor.

Rádupláztunk

Dupla golyós – dupla élvezet

Kovács László

Az 1910-es esztendők egyik felettébb tartalmas Holland & Holland katalógusában „the perfect stalking rifle”-ként, azaz a tökéletes cserkelőpuskaként jellemezték a különböző, de főleg persze saját gyártmányú duplagolyósaikat. Kilencvenöt évvel később egy jeles svéd nagyvadász saját keserű tapasztalatai alapján kissé cinikusan azt írta: „kétszer örültem az expressz szemnek: egyszer, amikor megvettem, s talán még annál is jobban, amikor megszabadultam tőle!”

Egymásnak teljesen ellentmondó vélemények, mégis mindkettő tökéletesen megalapozott. A hozzám érkező levelek és e-mailek alapján bizvást állíthatom, hogy Olvasóinkat mind jobban érdekli ez a régi(módi?) fegyverrendszer. S noha helyelkőzzel jelentek meg már róluk cikkek a Magasles és más vadászlapok hasábjain, most mégis érdemes feleleveníteni a témát, részletesebben, tüzetesebben megvizsgálva eme vadászeszközök jó és kevésbé jó tulajdonságait.

Am tekintsünk el a gyökerektől, az elől-, majd hátultöltős expresszek kialakulásának részletezésétől. Ezt már megírtam korábban egy másik cikkemben (a Magasles 2005. februári számában). A jelenleg széles körben használatos zárszerkezetek többségére a 19. század derekától–végétől „építettek” duplagolyósokat, aránylag nem is keveset. Az 1900-as évek első negyedében, körülbelül a nagy háború befejeztével ért véget első virágkoruk. Akkor, amikor a forgó-tolózáras ismétlőpuskák határozottan élre törtek, átvették a vezetést. Méltán, mert erősebb zárolásúnak, pontosabbnak bizonyul-

Két cikk, két szerző, két cső. Az alábbiakban a duplagolyósokról írunk. Azokról a fegyverekről, amelyek egykor a fegyvergyártás csúcsát jelentették, és ma is nagy népszerűségnek örvendenek.

árás köztük. Tehát 2007-ben bárki megteheti, hogy közepes vagy annál valamivel jobb duplát vegyen. Oroszt, brazilt, olaszt, belgát, franciát stb. A kárpáztosan széles választék egyenesen lenyűgöző. Másrészt a duplagolyósok tökéletesen „szalonképesek”. Nincs hadi múltjuk, mint a tolozáras, ismétlő rendszerűeknek, hanem szintisztán vadászpuskák. Az egylövetű billenőcsővűekhez és tömbzárasokhoz hasonlóan igaz nimródok kezébe valók. Funkció és esztétikum kellő arányban ötvöződik bennük. Etikus voltuk megkérdőjelezhetetlen, hiszen adott a második gyors, javító lövés lehetősége. Javarészt izlések, célszerűek, elegánsak, hatásosak.

Csőves kérdés

A csövek szempontjából különböztetjük

tak, ráadásul – ugyanabban a minőségben elkészítve – csak töredéke volt a vételáruk a duplákénak. Nem csoda hát, hogy csaknem minden vadász kapva kapott ezen az akkor „új módin”, alighanem utólag sem bánva meg választását. A másodvirágzás kora pedig nagyjából az 1980-as években jött el. Napjainkban pedig minden korábbinál több különböző kivitelű, árkategóriájú expressz fegyvert kínálnak. Divatban van – és úgy tűnik, sokáig marad is. Mindez két fő okra vezethető vissza. Egyrészt a fejlett CNC gyártástechnológiának hála, ma már aránylag olcsón előállíthatók megfelelő minőségben. Durván számolva, két jó tolozáras ismétlő árán vásárolhatunk egy kétsővűt, hasonló, esetleg teljesen ugyanabban a kaliberben. Régebben sokkal szélesebb volt az

meg az e g y m á s m e l l e t t fekvő elrendezésű hagyományosakat és a függőlegesen összeillesztett bockokat. A nosztalgia két-ségkívül az elsőként említettek irányába hat erősebben. Azon-▶

ban technikailag a bockok vannak fölényben, mert zárszerkezetük általában erősebb, jobb a fogásuk az előágyon stb. Mindezek ellenére sem követünk el hibát, ha történetesen – érzelmi szempontoktól vezérelten – hagyományos csőelrendezésű duplát választunk.

Agyazásukat nézve az egyenes vonalvezetésű pisztolyfogásuk a kívánatosak. Ez a formátum csökkenti a csőfelvágódást, és előnyösen hat a lövéskor fellépő visszarúgásnál. A találat vagy a hibázás gyakran épp az agyazás függvénye, ugyanúgy, mint a söréteseknél.

A csöveket lehet egymáshoz forrasztással rögzíteni, vagy pedig csak két-három helyen össze-

ez sok időbe és az igényes vevőnek rengeteg pénzébe kerül.

Célra tarts!

Céltávcsőszerelés szempontjából ideálisnak tartom a patentlábás kivitelűt, s majdnem ugyanolyan jónak a Recknagel-féle befördítést, amely ráadásul sokkal olcsóbb. Az 56-os tárgylencsés optikai irányzék sötétedéskor nagyon jó szűrületi értékkel rendelkezik. De ezt inkább csak a friss szemű fiatalság tudja maradéktalanul kihasználni. A középkorú és idősebb generációnak a 42-es tán az ideális méret, de 50-nél

fogni, ezáltal könnyebben állíthatók, összelőhetők a kívánt tölténnyel, meghatározott távolságra. Hőleadás szempontjából ideális megoldás. Azonban jobbnak tartom a szilárdan összeforrasztott csőpárt. Az ugyan valamivel nehezebb, mint a csak néhány helyen összekapcsolt szabadon lengő, de kevésbé sérülékeny. Tartósabb a forrasztott kivitelű, nem állítható el egymástól valamilyen külső hatásra a csövek. Praktikusabb, ugyanakkor viszont több szakmunkával jár, ezért drágább, valamilyen másik tölténnyel „átregulálni” a csöveket, ha a szükség úgy kívánja. Pl. ha már nem készítik azt a bizonyos muniókat, amelyhez eredetileg összelőtték, beállították.

Itt álljunk meg egy pillanatra! Mit várhatunk lökép szempontjából egy expressz puskától? Ha négy gyors lövés benne van egy nyolcvan méterre kitett céltábla közepére rajzolt tizenöt centiméteres átmérőjű körben, akkor tökéletesen megfelel fő feladatának – vagyis hajtásokban, kapáslövésekhez erős csülkös vadra. Természetesen léteznek ennél jobb szórásképet produkáló duplák, de azért csodát ne várjunk tőlük! Ritkán kerül a kezünkbe olyan expressz, amelyik egy meghatározott vadászias távolságon felveheti a versenyt a tolozárás ismétlőkkel. A duplák sosem voltak és sosem lesznek valamiféle mesterlövészfegyverek. Nem reális többet követelnünk tőlük, mint amit „tudnak”. Persze egy puskaműves „maestro” bármikor képes a négylövéses szórásképet 10 cm alá igazítani, de

biztosan nem nagyobb. Arról nem is beszélve, hogy milyen rondán fest a duplán, mondjuk, egy 8x56-os „hurkatöltő”. Ha valaki mégis ragaszkodik hozzá, akkor tessen rá két különböző céltávcsövet, cserélhető szereléssel. A szinte csak hajnali-esti lesre való nagy tárgylencséjűt és egy kiváló minőségű 3–9x42-est pedig mindenféle célokra. A 3-szoros nagyítás jó hajtásban, míg annál nagyobbakkal messzire löhetünk pontosan.

Mindenképpen érdemes márkás optikát venni hozzá. A fegyver lehet közepes gyártmány, de a céltávcsőnek muszáj primának lennie! Vagy az európai „nagy hármak” – Zeiss, Schmidt und Bender, Swarovski – egyikét válasszuk, akár használtan, aránylag olcsón beszerezve, vagy pedig az amerikai Leupoldot. Szóba jöhet még a Helia, a Pecar, a Meopta, de alig több mint tucatnyi, ha a legjobbak közül szeretnénk választani. S mást – nem érdemes!

A mechanikai, ún. nyílt irányzék szintűgy fontos a puskán. Mindegy, melyik típus, az a fő, hogy egyszerűen, gyorsan, biztosan tudjuk használni, azonnal, ahogy vállhoz lendül a tus.

Kisebb-nagyobb kaliberek

A duplagolyósok jellegzetességeit számba véve, eljutunk a kaliberhez. Itt fő szempont – szerintem –, hogy külső peremes hüvelyű munióhoz dörzsöljék fel a töltényüröket. Mégpedig azért, mert ezek a

legsilányabb minőségű puskáktól a legkiválóbbakig, vagyis mindhez tökéletesen illenek. A tölténykihúzó vagy -kivető kifogástalanul dolgozik velük. Gáznyomásuk is alacsonyabb, mint a hasonló, de tolozárás modellekhez illő hornyos munióké. Hallottam-olvastam ugyan, hogy aránylag kis kaliberekhez, pl. 5,6x50R Magnumhoz, 5,6x52R-hez, 6,5x57R-hez is készültek duplák, de ezeket nem tartom ideálisnak ehhez a fegyverrendszerhez. Ezekhez a töltényekhez inkább billenőcsövű egylövetű dukál. Hiszen főleg őzre-zergére valók. Expressznél minimumnak a 7x57R-t érzem, amelyet az RWS-től a Norvégia több gyár forgalmaz, őzre, dámra, muflonra tökéletes, disznó- és jávorhajtásokban pedig nagyja-

esetleg megsebzett vagy elhibázott vad nem jön rá, honnan löttek. Nesz nélkül tehetők a csövekbe a friss töltények.

Vannak felső és alsó kulcsos nyitási módú duplák. Az elsőként említettek elsőprő többségben. Mind-egy, melyiket vesszük, de céltávcsővel szerelt fegyvert egyszerűbb alsó kulccsal nyitni-zárni.

Expresszrel egyszerű

Röviden érdemes megemlékezni a jelenleg kapható, közepesnél valamivel vagy sokkal jobb minőségű expresszekről. Franciaországból legismertebb márka a Chapuis. Hagyományos csőelrendezésű és bock duplákat egyaránt kínál. Az igazi „ászok” közé tartozik: egyike a legbiztosabb, legjobb választások-

ból az alsó határt képviseli. Az utóbbi célokra valamivel hasznosabb lehet az „egy számmal nagyobb” 7x65R. A .30R Blaser még megfelelőbb ehhez a fegyverrendszerhez. A 8x57JRS és 8x75RS további két csodálatos választási lehetőség. S ha kimondottan erős testű csülkös vadra „áll a bál”, akkor persze vita nélkül az 1900-ban rendszeresített 9,3x74R a király mind között! Papíron – ballisztikai táblázatban – ugyan nem mutat valami fenemód látványos értékeket, de ha valaki már próbálta, biztosan nem akar megválni tőle. 18,5 grammos nehéz lövedéke primán öl, mélyre hatol, megfelelő löveleket – bő vérzést, vágott szőrt – hagyva maga után.

Nesz nélkül

Legyen ejektor a puskában vagy sem? Szerintem ez nem valami muszáj-alkatrész, ne ettől tegyük függővé a vásárlást. Kétségkívül üdvös, ha van, nyitáskor szép ívben repülnek ki a hüvelyek, de nem sokkal tart tovább az újratöltés egyszerűbb kihúzó esetében sem. Annak határozott előnye, hogy a puska megtörését nem kíséri erős hang. Tehát az

nak. Pontosságuk titka a homogén, egy darabból kimunkált, abszolút szimmetrikus csősin, és az alkalmazott forrasztási technológia, valamint a kiterjedt ellenőrzés a munka minden fázisában. Az azonos nemzetiségű Verney-Carron Modell Sagittaire bockok szintűgy csodálatosak, de ilyen gyártmány még nem került a kezembe.

Olaszországi cégek közül feltétlenül említésre érdemes a Beretta, Pedersoli, Renato Menegon, Bernadelli, Antonio Zoli. Elvben az ő puskáik sem alábbvalók. Használtpiaci értékük – kivéve tán a Berettát – alacsonyabb, mint a francia, német, osztrák puskáké.

A német Heym cég duplagolyósaira megfelelő kaliberekben érdemes lecsapni! Minőségi darabokat készítenek. Úgy, mint fő riválisuk, a Krieghoff. Számomra az ő termékeik jelentik a nosztalgikus expresszek non plus ultráját. Különösen a Modell Classic. Bockok is beszerezhetők tőlük. Amennyire rajongok a Krieghoffokért, annyira ózdkodom a műanyag, alumíniumos, mesterkelt, szupermodern Blaser duplagolyósoktól. ▶

A Merkel egyike a legrégebbnek ebben a szakmában. Híresek és drágák illetően modelljei. A ferlachi Franz Zodia és a többi osztrák kisiparos világszóló expresszeket kínál súlyos összegekért. Ugyanúgy, mint az angol Holland & Holland, Purdey és az USA-ba költözött Rigby.

Belgiumban érdemes megemlítenünk az Aguste Francotte és Marcel Thys cégeket. Ugyanolyan prima, hagyományos duplákat és bockokat árulnak, mint a ferlachi műhelyek, de valamiért sokkal kevesebb pénzt fektetnek önmaguk reklámozásába. Pedig megérvé! S voltaképpen igazán megtehetnék. (Akár a Magaslesben is.) Ugyanúgy, mint a Browning gyár, amely a híres-neves B25-ös zártesthez illeszti a bock csőpárt. Az ő puszkák félelmetesen jók. Csak területi okok miatt nem folytatom tovább a felsorolást, s mert úgy érzem, hogy a legfontosabb gyártókat így is sikerült megemlítenem.

Kiegyensúlyozva

Szinte valamennyi dupla csodásan kiegyensúlyozott darab. Akadnak köztük ugyan kissé csőnehezék, mint saját Antonio Zolim, amelynek hosszú, 65 centiméteres ez az alkatrésze. De ezt sohasem éreztem hátrányának. Különösen hajtásban volt ott keményen a célon, minden rezgés nélkül vezettem a futó nagyvadra. Ideálisnak a kb. 60 cm felel meg, de az 56 is elfogadható.

Egy- vagy kétbillentős legyen? Ez majdnem mindegy, ki hogy szokta meg. Am ha inercia típusú, szelektív egy ravasza van, akkor feltétlenül kell sorrendváltó a fegyverre. (Rendszerint a biztosítóhoz kapcsolják.) Mert ha pl. csütörtökös töltény miatt nem sül el, mondjuk, a bock alsó csőve, utána hiába rángatjuk a ravaszt – a felső sem fog! Mert ahhoz

az első lövés utáni hátralökési erőre lenne szükség, hogy az átváltó alkatrész a megfelelő helyzetbe kerüljön. A biztosítást tekintve sokféle létezik, szinte mindnek a recés gombja – a legkézsőbb helyre – az agynyakra helyezve. Van, ami a kaksokat fogja vissza, más az elcsattantó emelőre hat, vagy az ütőrugókra. Egyre megy, csak mindig tökéletesen működjön, ne legyen vele baj!

A dupla dicsérete

Ugray Tamás

A duplagolyós a veszélyes vad vadászatának kelléke, sőt ma már mindinkább szimbóluma. Hajdan emberevő tigriseket, párducokat és oroszlánokat is zsákmányoltak vele, segítségével még a támadó elefántot és kafferbivalyt is meg lehetett állítani. A gyors második és egyben életmentő lövés lehetősége volt az, ami veszélyes helyzetekben nélkülözhetetlenné tette.

Hiába jöttek más ismétlő típusok, a dupla mégis megmaradt a letűnt idők jelképének. De csak jelképének! Új fegyvert sokáig alig gyártottak, s patront is egyre kevesebbet. Volt idő, amikor úgy tűnt, az olcsó ismétlő tolózás kiszorítja a régi puskavilág arisztokratájának számító duplát.

Am meglepő módon – úgy tíz-egynéhány éve – pont az úgazdag amerikai vadász kezdte Afrikába vinni a duplákat. Persze most nem az európai könnyű bock duplákra gondolok, a disznóhajtásra kitálaltakra, hanem az igazi, vízszintes csőelrendezésű, nagy Afrika-puskákra. Ebből a divatból nőtte ki magát a talán legjobbnak számító angol fegyverek reneszánsza. Ugyanakkor más gyártók, például belga, német, francia, olasz, amerikai cégek jelentek meg a piacon.

Álom kétmillióért

Az új, olcsóbb, számítógépekkel esztergált német fegyverek, egyesek szerint szorosabban zárnak és tovább tartanak, mint a híres kézzel gyártottak. Így már „potom” kétmillió forinttól (plusz áfa) megvehet bárki egy afrikai álmot. Mert nemcsak egy puszkát vásárol, amikor egy .470-es duplát vesz valaki: hanem kalandokat, sőt álmokat is!

Olykor ez az álom be is teljesedik. Ez történt T. W. volt barátommal is. Azért mondom múlt időben, mert amióta sikerült egy sebzett öreg bivaly táma-

dását megállítania, azóta nem lehet bírni vele, annyira a fejébe szállt a dicsőség.

Első duplámra magam is nagyon jól emlékszem, egy olasz .375 H. & H. Magnum bock volt. Csodaszép diófa agyazással, szép véséssel, fantasztikus balanszal, úgy jött fel a vállamba, mintha oda teremteték volna. Könnyű volt, mint a pehely, és ebből kifolyólag úgy rúgott, mint egy öszvér! Amikor a belövésével vesződtem, egy doboz töltény után feldagadt arccal mentem haza, sajnó vállamról nem is beszélve.

Ami a legjobban fáj, hogy a második cső 90 méteren 34 centiméterrel lőtt az alsó cső fölé. Kellett nekem olcsó dupla! A csövek összelövésére az ajánlatok magasabbak voltak a fegyver vételáránál. Ugyan garanciálisan megcsinálták volna – ha a gyártó vállalat tönkre nem megy... Tehát vettem egy második, ugyanilyen márkájú bock puszkát.

Szerencsére, miután tönkrement a vállalat, a maradék három fegyvert fél áron kiárusították. Nem tudtam ellenállni egy szép 7x65R-nek, így hát megvettem. Ez csak 20 centivel lőtt fölé a második csővel. Sőt, ha sebesen tudtam elengedni a második lövést, akkor a távolság 12 cm-re csökkent. Így jöttem rá, hogy a könnyű, vékony acélcsövek felmelegedésekor a kitágult cső eltolja a második csövet a célból. Tehát ha elég gyorsan dupláztam, akkor az alsónak még nem volt ideje eléggé elnyomni a felső csövet. A teóriát megerősítette, ha fordított sorrendben lőttem, akkor a felső (máskor túl magasan lövő) cső jó helyre küldte a lövedéket, míg alulra nyomta a máskor jól lövő alsó csövet. Egyértelművé vált,

Blaser S2

Krieghoff Classic Big 5

hogya a könnyű cső elnyomja a másikat, amikor felmelegszik.

Ugyanebben az időben egy jó barátom azzal dicselkedett, hogy a 9,3x74R bockjának a csövei száz méterre 2 centire lövik össze lövedékeket. Ez is egy olasz, de másik gyár által készített fegyver volt. Több se kellett, rábeszéltem, hogy adja el nekem. Az első hat duplázás valóban együtt volt. Később a Norma lövedéket – melyre puskám eredetileg be lett löve – megszüntették. Minden igyekeztem dacára – pedig többfajta hasonló lövedékkel és puskaporról próbálkoztam – az a puská is kilencven méterre vagy tíz centit fölé lőtt a felső csővel. Ez a puská Afrikában még a hosszú lövésekre is bevált – mindaddig, amíg egy lövés elég volt. A céltávcsövet ugyanis mindkét cső fölé, azokkal egy vonalban szereltem. A második cső pedig maradt tartaléknak, közeli, és csakis közeli szükség esetén.

Az igazit keresve

Akárhogy is ámitottam magam, ez a három dupla bock puská sem volt az „igazi”, így hát a három bockból kettőt eladtam. A .375 H. & H. Magnumot egy ideig megtartottam, hiszen mint kaliber – igaz, minimálisan – megfelelt veszélyes vadra. Mi több, jól ismertem ennek a tölténynek a képességeit, hiszen évek óta kísérleteztem vele.

Később azon gondolkodtam, hogy eladom, és ve-

szek helyette egy lapátcsövű, igazi duplát. Igen ám, de milyen gyártmányt és milyen kalibert? Először Angliában, majd Indiában keresgéltem, ám nem találtam puskát olyan árért, amelyet hajlandó voltam megfizetni.

Nagyon tetszett egy pár belga fegyver, viszont feleannyiért már lehet ugyanolyan mutatós, német duplákat kapni. A Krieghoff Modell Classic Big Five-ra figyeltem fel először. Egy jó barátom, T. M. is sokáig keresgélt, és végül emellett döntött. Ő a Krieghoff új .500/416 N. E. kaliberét választotta. Én inkább a .375 H. & H. Magnum felé húztam. De peremes változatban, mert azzal biztosabb a hüvely kihúzása. Tudom, hogy veszélyes vadra ez az alsó határ, de – Kanadában, ahol ez lehetséges – én ezt saját töltéssel akartam egyensúlyozni. Így akár 25 grammos lövedékkel is el tudom látni.

A másik okom az volt, hogy így „kisebb” kaliberben tudom a puskát hajtott vadra is használni. Ha pedig könnyebb, jó ballisztikai együttműködésű, homogén rézlövedékkel látom el, akkor még hosszabb lövéseket is tudok tenni anélkül, hogy puskát cserélnék.

E gondolatok jegyében már ott tartottam, hogy én is megrendelek egy Krieghoffot, amikor kijött a Blaser a Modell S2 duplájával. Végül is emellett döntöttem. Nagyon szeretem a Blaser M. K95-ös egylövetű gavadér billenőcsövűmet. Ennek a két fegyvernek egyforma a felhúzó-biztosító alkatrésze és a távcsőszerelése. A Blaser hosszabb csövet kínált és adott, mint a Krieghoff, sőt szebb tust és vésést a felárért. Viszont ők nem csinálnak peremes .375-öst, így maradtam a hornyos-szalagos magnum változatnál. Miután 10 éve hasonló hüvelyt (a .300 Weatherby Magnum majdnem ugyanaz) használok az egylövetű billenőcsövűmben, és az soha nem hagyott cserben az üres hüvely kihúzásánál, ez nem is volt akkora kompromisszum.

Amikor megjött a puská, egy Schmidt und Bender 1,5x4x20-as sines céltávcsövet tettem rá eredeti Blaser szereléssel. A legnagyobb meglepetésemre, a K95-ös gavadér puskámnak ezt a pótávcsövet minden állítás nélkül most már mindkét fegyverre használhatom.

Ám ekkor jött a meglepetés: második cső 90 méterre 20 centit fölé lőtt! A házi állítás nem segített, ezért el kellett küldeni a Blaser képviselőjéhez. Ők végül összehozták a csöveket. Annyira, hogy most 50 méterre elfogadhatóan együtt vannak. 90 méternél még valahogy egye fene, de az után már keresztek egymást és mennek szét.

Új! Spotting Scope RAIII 65 WP olajzöld, 16-48x szemlencsével (egyenes betekintésű is) 113 000 Ft

Nikon távcsövek 1917 óta!

Spotter XL II 16-48x60 142 100 Ft

Új! Spotting Scope RAIII 82 WP olajzöld, 20-60x szemlencsével (ferde betekintésű is) 163 000 Ft

10 év garancia!

Értékesítés: Szücs és Zsóka Bt., 5900 Orosháza, Könd u. 56. Tel.: 30/9257-531, szucs1@orosnet.hu

Ficsor Autóház Kft.

1106 Budapest, Fehér út 7
H.P.: 9:00-18:00, Szr: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22
Fax: 06 1 262 88 10
E-mail: fereggum@ficsor.hu
Web: www.ficsor.hu

Vadásztól Vadászoknak TEREPEGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!

2. osztályú terepegumispecialista gyár kizárólagos importőrével

Kaimon Terrain Kougar Country Kobra Trac

Nehéz terepre -sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység 14"- 17.990 Ft-tól 15"- 19.990 Ft-tól 16"- 19.990 Ft-tól

24 órás házhozszállítás az országban bárhol!

NIVAJA 175-16 RADIAL

Traktor 17.990 Ft/db 13" Weatherly Trabant, Lada, stb.

Igazi meglepetés

Az idei IWA-n mutatkozott be elsőként a Krieghoff cég Modell Semprio golyósa siklózáras kivitelben! Az biztos, hogy nem a hagyományokat kőkevényen ápoló nimródok fogják megvásárolni.

Nagyon érdekes kialakítású darab. S pontosan fordítva működik, mint az eddigi előagyszános Remingtonok, Savage-ek. Ennél a típusnál ugyanis előbb előre kell tolni az előagyat, majd visszahúzni eredeti helyzetébe. Míg a többi cég hasonló „rángatósainál” ez pontosan fordítva működik. De akár így, akár úgy, mindenképpen ez a leggyorsabb rendszer – a félautomata megoldásúak után és a kengyelkulcsosok előtt. A Sempriónál, amikor előretoljuk az előagyat, akkor a cső és a tok egy része – rajta a céltávcsővel – előremozog, kivetődik a hüvely, s amikor visszahúzzuk ezt az alkatrészt, akkor friss töltény csúszik a csőbe a kivehető kétsoros tárból. Tehát a zárdugattyú nem mozog, mindig hátul marad, csak annak feje – a reteszelő szemölcsökkel – fordul el.

Gyönyörű vonalvezetésű, roppant érdekes konstrukció, de számomra kicsit szokatlan, idegesítő volt az, hogy a céltávcső ismétléskor előre-, majd hátravándorol. Visszarántva az előagyat, tudtam, hogy az optika nem ér el a szememig, mégis akaratlanul hátrahőköltem. Ezt a megoldást nem találom túl szerencsésnek, bár mást, sajnos, nem tudok javasolni helyette, de alighanem hozzá lehet szokni. Mivel

fordítva ismétél, mint az eddigi golyós és sörétes előagyszánosok, ez szintén kicsit furcsa érzés.

Előnyös tulajdonságai megegyeznek a korszerű Remington M. 7600-éval, Browning M. Dualis-éval és M. BPR-ével meg egy kis plusszal, mivel hogy a Semprio utazáshoz-tisztításhoz nagyon könnyen két darabra szedhető. Alapkaliberekben – .243 Winchester, 7x64, .308 Winchester, .30-06 Springfield, 8x57JS, 9,3x62 – csőhossza 550 milliméter, tömege: 3,1 kg. Tárába 3 db töltény fér. .300 Winchester Magnum ürméretben forgalmazzák még, annál a cső hosszúsága 635 mm. Egyszerű a csőcsere lehetősége is. Mivel újdonság, nagynevű cég gyártja igazi germán alapossggal, ezért nem lehet olcsón beszerezni. Vételára kb. 2600 euró. Bővebb információt a www.krieghoff.de honlapon találunk róla.

K. L.

Pályázati felhívás

A Gemenci Erdőért Közhasznú Alapítvány fotópályázatot ír ki ismeretterjesztés céljából kiadandó kiadványához. Pályázni lehet a gemenci erdő állat- és növényvilágát bemutató tetszőleges méretű színes vagy fekete-fehér fényképekkel. Minden pályázónak 20 darab fényképet kell beküldenie.

A pályázat benyújtási (beérkezési) határideje: 2007. szeptember 30. Cím: 6500 Baja, Deszkás u. 6.

A Gemenci Erdőért Közhasznú Alapítvány kuratóriuma a pályázatokat 2007. október végéig fogja elbírálni. Díjazás: I. díj: 300 000 Ft; II. díj: 150 000 Ft; III. díj: 100 000 Ft.

További részletes felvilágosítás kérhető a 30/535-3736 telefonon Kovács Tamás ügyintézőtől.

.22-es Blaser

Néhány éve már a „levegőben lógott”; rebesgették, hogy a Blaser Modell R93-as egyenes húzású középagyú ismétlő fegyverhez .22 Long Rifle „kispuska” csövet fognak tervezni. Nos, ez a dolog immár bekövetkezett, Blaser Rimfire elnevezés alatt. Sőt mi több, rajta kívül még a .17 HMR és .22 Winchester Magnum ürméretekben is beszerezhető. A hozzávaló kicsiny tár direkt a csőhöz van rögzítve, a fegyver belsejében, a céltávcsőszerelek alatt kapott helyet. Öt töltényfőrhelyes. A hozzá való zárdugattyú feje extra hosszú, az ismétlés viszont roppant rövid szakaszt jelent. Ezzel ellátva eredetileg középkaliberű fegyverünket, kitűnő gyakorlási lehetőséghez jutunk. Kis kártevők vadászatára szintűgy használhatjuk. Ugyanakkor nem jelent új fegyvert a „gardróbunkban”, hiszen csak egy fődarabról van szó, amely a már meglévő puskánkat egészíti ki, teszi még univerzálisabbá. Információk található róla a www.blaser.de honlapon.

K. L.

2007 június

Seeland Vadászbolt

Kis- és nagykereskedés

Áruvásárlási hitel 20 000-tól 1 000 000 forintig vadászfegyverekre is!

HITELKÁRTYÁT IS ELFOGADUNK!

Blaser Swarovski vagy Zeiss távcsővel szerelve
 kedvezményel
 megvásárolható vagy megrendelhető.

Blaser R 93

SWIFT Swift Optics magas minőségű optikai eszközök

A gyár 50 éves tapasztalattal gyárt távcsöveket, amelyekre 25 év garanciát biztosít.

BEVEZETŐ ÁRON!

	30 mm vil. sz. 1-4x24	119 000 Ft
	30 mm vil. sz. 1,5-6x42	128 000 Ft
	30 mm vil. sz. 2,5-10x50	134 000 Ft
	30 mm vil. sz. 3-12x50	139 000 Ft
	30 mm nem vil. sz. 6-24x50	98 000 Ft

MOBILKER 2000 KFT.

1188 Budapest, Nagykőrösi út 24/A • Tel.: 291-8888 • Fax: 292-2991
 E-mail: vadaszaruhaz@netnet.hu • www.vadaszat.net/mobilker.html

Blaser, Beretta, Sauer, Mauser teljes körű márkakereskedés

A leggyakoribb háromszázas

Miként Európa legtöbb országában a 7 mm-es átmérőjű lövedékekkel rendelkező golyós töltények bizonyultak mindenes célra a legnépszerűbbnek, úgy az Amerikai Egyesült Államokban inkább a 7,62 milliméteresek hódítanak.

Vannak köztük határtalanul kedveltek, mint például a .30-30 Winchester muníció vagy a .308 Winchester, illetve .30-06 Springfield. Mindezek persze már a mi vén kontinensünkön sem számítanak ritkaságnak. Sőt! A nagyobb teljesítményű 7,62-esek „királya” – legalábbis elterjedtsége okán – a világhírű .300 Winchester Magnum (7,62x66BR). Lövedék-átmérőjének családjában ugyan korántsem ez volt az első, teljesítménye révén sem számít ma már a bombasztikus csúcsrengetők közé, mint például a .30-378 Weatherby Magnum, valamivel szolidabb azoknál. Mődfellett érdekes, hogy előfutárát, az előbb .30 Adolph Expressként, később .30 Newtonnak emlegetett töltényt már 1913-ban létrehozta Charles Newton, akinek persze a világon semmi köze az „almás” Newton angol tudóshoz. Az ő találmányának hüvelye, ellentétben a .300 Winchester Magnum szalagos végződésével, egyszerűen hornyos volt. Mai lőporokat használva hozzá körülbelül ugyanarra lenne képes, mint ez a Winchester kaliber. A Western Cartridge Company gyártotta és forgalmazta az 1930-as évek elejéig. Roppant nehéz okát adni annak,

vajon miért nem lett sokkal népszerűbb. Csak találgathatunk. Talán mert megelőzte saját korát. Dédapáink közül keveseknek volt valós szüksége rá, a többiek pedig vagy idegenkedtek tőle, vagy pedig hírért sem hallották.

A .300 Winchester Magnum közvetlen elődje minden bizonynyal az 1925-ben megjelent brit Holland's Super .30, ismertebb elnevezése szerint: .300 Holland & Holland Magnum. A .375 Holland & Holland Magnum hüvelyét 7,62 mm-es átmérőjű lövedékekkel szerelve hozták létre.

Noha népszerűsége kétségkívül megkopott, de ma is használatban van, nagyjából annyit „tud” ballisztikai értelemben, mint egy rendkívül feltöltött .30-06 Springfield lőszer. Sokan szerették, megnyerték vele a Wimbledon-i kupát és a Camp Perry 1000 yardos versenyt annak idején. Viszont hátrányos tulajdonságának rótták fel, hogy a hozzá készített tolvázras ismétlőpuskáknak hosszabb, drágább zárszerkezetre volt szüksége, mint az ún. alapkáliberűeknek. Ezt küszöbölte ki a remek üzleti érzékű Winchester tröszt, amikor rátért az átlagos hosszúságú magnumok konstruálására, szabá-

dalmaztatására. Ilyennek számít pl. a .264 Winchester Magnum, a .338 Winchester Magnum, a .458 Winchester Magnum, s persze a .300-as úgyszintén. Valamennyi a .375, illetve a .300 Holland & Holland Magnum hüvelyének megkurtítása, vállasabb tétele révén jött létre. A .300 Winchester Magnumhoz hasonló, sőt – mi tagadás – annál árnyalatnyival különb .308 Norma Magnumot ugyan már 1960-ban piacra dobta a svéd vállalat, míg amerikai vetélytársa csak 1963-ban jelent meg a színen, de az hamar elvesz-

Összehasonlító táblázat

Kaliber	Gyártmány	Lövedék (g)	V ₀ (m/s)	E ₀ (J)
.308 Winchester	Norma	11,7 Oryx	796	3708
.30-06 Springfield	Norma	11,7 Oryx	823	3964
.300 WSM	Norma	11,7 Oryx	895	4688
.308 Norma Magnum	Norma	11,7 Oryx	900	4741
.300 Winchester Magnum	Norma	11,7 Oryx	890	4636
.300 Weatherby Magnum	Federal	11,7 Trophy Bonded	945	5209
.30-378 Weatherby Magnum	Weatherby	11,7 Barnes X	1052	6450

tette kezdeti előnyét, és nagyon háttérbe szorult, mert csupán néhány svéd és dán golyós puskatípust csöveztek hozzá. A .300 Winchester Magnum akadálytalanul indulhatott világhódító útjára. Ma már az egyik legközönségesebb közepes magnum töltény világszerte. Bárki szert tehet rá és a hozzá való, elsősorban tolvázras ismétlőpuskára hazánk határain belül is.

Kialakításából adódóan a nagy teljesítményű töltények összes szokásos előnyével és hátrányával egyaránt rendelkezik.

Az átlagosnál nagyobb sebessége és becsapódási energiája miatt érdemes megvenni. Am ebből eredő előnye inkább csak kettőszáz méter fölött jelentkezik, vagyis a Magyarországon megszokott vadászias lőtávolságon túl érvényes. Addig ugyanúgy megteszi egy .308 Winchesterhez vagy .30-06 Springfieldhez készített golyós. Némely szakíró minden távon roppant nagyra tartja, kissé tán túlértékelve a .300 Winchester Magnum optimálisra formált lövedékének sokkhatását.

De bizony azzal is jó helyen kell eltalálni a vadat, hogy az esetleges előny a gyakorlatban érvényesüljön. Voltaképpen ugyanazokra a nagyvadfajokra használható, mint a fentebb már említett alapkáliberűek, csak éppen messzebbre tolvódik a hatótávolsága. Szinte minden nagyobb lőszergyár készíti. Leggyakoribb lövedéktípusokhoz a 9,7, a 10,7, a 11, a 11,7, a 12, a 13, a 14,2 grammosak. Az egyik prima ballisztikájú változatot a svéd Norma gyár kínálja. 9,7 grammos Nosler BST lövedékekkel szereli, melynek V₀: 990 m/s és E₀: 4765 joule. Kisebb szarvasfajok, hegyi kosok és vadkecskék elejtésére tökéletes konstrukció. Gím- és jávorbikára, medvére már sokkal megbízhatóbb az ugyanezen gyártmányú 11,7 g-os Accubond (V₀: 900 m/s és E₀: 4741 J). Eme kaliber hátrányai közé írható fel, hogy drágább, mint az azonos lövedékátmérőjű standardok, a hozzá illő golyós puska úgyszintén. Annak csövét lehetőleg 65-66 centiméteresre kell szabni, hogy kifogástalan teljesítményt nyújtson. Az összes

lőpor csak úgy tud elégni, gázt fejleszteni, mielőtt a lövedék kirepülne belőle. Nem érdemes tíz centivel rövidebb csövűt venni – bár olyat is készítenek –, mert akkor a drága speciális muníció alig képes többre, mint egy .30-06-os alaplőszer. Mivel gáznyomása elég magas, ezért a .300 Winchester Magnum csövek jóval előbb tönkremennek, mint mondjuk a .308 Winchester öbnagyságúaké. A fegyver minden lövésnél kurtán, keményen visszarúg, ez az erő – ugyanolyan tömegű fegyvereket feltételezve – kb. 30%-kal erősebb, mint a .30-06 Springfield esetében. Papíron nem valami nagy különbség, a gyakorlatban sokaknak zavaró. Közép-Európát tekintve egyetlen nagyvadfajra sem érzem valamiféle „muszáj” kalibernek, hiszen a standardokkal szintén jól elboldogulunk. Viszont aki gyakran vadászik külföldön – Afrikában, Amerikában, egyebütt –, ahol és amikor az átlagosnál messzebbre kell lőnie és találnia, ott rendkívül jó szolgálatot tehet.

K. L.

A Magasles már Romániában, Szerbiában és Szlovákiában is megvásárolható.

Egy (k)vadmacska hátán

Aki próbálta már, tudja, hogy a nagy kínálatban nem könnyű eligazodni, de némi keresgélés és beszélgetés után rátaláltam a 4x4motor Kft. weblapjára, ahol a Solaris és AEON márkák mellett az Arctic Cat gépekkel is foglalkoznak. Amit tudtam erről a gépről – az egyik legmegbízhatóbb japán gyártótól, a Suzukitól származik szinte az összes alkatrész a quadon –, már az felkeltette az érdeklődésemet. A külseje is megtetszett, de leginkább technikai paramétereit győzték meg, feledtetve az automata váltóval szembeni enyhe ellenérzéseimet: elől-hátul független felfüggesztés, olyan nagy olajhűtő, mint más gépekben a vízűtő, erős motor, mindenhol tárcsafék, komoly külső méretek, 24 literes tank és több mint 30 centis hasmagasság. A közúti változat különösebben nem hozott lázba, hiszen nem akartam rá rendszámot tenni, és ez a változat éppen a terepen hasznos eszközök kiiktatását jelentette: nincs első difizár, van viszont katalizátor, amely csökkenti a gázlómélységet, és a lámpák is kisebb teljesítményűek. Persze vannak előnyei is, pl. az E szabványos gumik és lámpák, két visszapillantó tükör, indexek, vészvillogó, euro II-es emisszió, kormányzár, Remus kipufogó.

Amint elhoztam, felkerült rá a számomra nélkülözhetetlen GPS-tartó, csörlő, quadtáska, markolatfűtés és kézvédő. Megtankoltam, és már bent is voltam az erdőben. Hamar összeszoktunk.

Ezzel a géppel sokkal több mindent meg lehet csinálni, mint korábbi quadommal. Jobban bírja az ol-

Két év kemény nyüstölés után elhatároztam, hogy lecserélem a sokat látott 250-es Solarisomat egy igazi „terepjáróra”. Most is egyszerű szempontok vezértek: kapcsolható 4x4, japán technika, strapabíró hajtáslánc, maximum 400-as motor, inkább váltós, mint automata, és levegő- vagy olajhűtés (a vízzel mindig gond van, az a tapasztalatom)...

daldőlést (köszönhetően többek között az alacsonyra, az ülés alá helyezett benzintanknak), a meredek fel-le utakat, a tempót, mindent. Nagyon jól megy sárban, köszönhetően hasmagasságának, és rendkívül jó a súlyelosztása. A független futómű előnye főleg gyors tempónál érződik, mert a 20 centis rugóutak révén könnyű fenntartani a tapadást a kerekek és a talaj között.

A gép igen széles, a váz és a futómű fölé-köré kerül a szépen megtervezett idomzat. A sárvédelem jó, de nem tökéletes, én egy kis toldást tettem előre és hátra, hogy fokozzam. A hossza pont elég ah-

hoz, hogy az óriási csomagtartó rácsokra helyezhető nagy mennyiségű holmi mellett még két felnőtt is elférjen rajta. A felfüggesztés sportosan kemény, csak a nagy erőhatás kedvéért rugóznak be jelentősen a rugóstagok, ami előny a gyorsabb tempónál, főleg terhelten, de kis terhelésnél lehetnének puhábbak a rugók. A kettős lengőkaros felfüggesztésnek köszönhetően az egyenesfutás hibátlan, a kormány nem vibrál még nagyobb tempónál, rossz úton sem.

Meg kell említeni a hidegindítást, amely kiválóan vizsgázott: a rajta felejtett markolatfűtéssel eltöltött –10 fokok éjszaka után, a teljesen lemerült akkumulátor ellenére első rántással be tudtam indítani a motort a kézi berántóval.

A quad minden porcikáját alaposan átvizsgálva meg kellett állapítanom, hogy a beázás szempontjából kritikus elemeket nagyon okosan védték meg

a mérnökök a becsapódó víztől. Mindegyik levegőbeömlőt kis tartályokkal látták el, amelyek korlátozott mennyiségben képesek felfogni a vizet, illetve olyan kis leeresztő gumicsövek vannak a legalacsonyabb pontokon, amelyekre kifelé jön a víz, de befelé nem. A másik érdekesség, hogy a motor levegőellátását biztosító csőrendszer legelső eleme egy olyan ciklonos levegőszűrő, amelyeket a terepjárás iránt érdeklődő sorstársaim pl. a Camel Trophy-s terepjárók kivezetett szívócsövének végén láthattak. Ez megpörgeti a beszívott levegőt, és az abban lévő porszemcséket kidobja egy szűk oldalsó nyíláson, így a szűrőbe már sokkal tisztább levegő kerül.

Az elektronika csak a szükséges és elégséges szintig képviseli magát. Alapja egy 16 amperes generátor, amely bőven elegendő energiát termel még erős csörlőzés esetén is az akkumulátorban lévő feszült-

Magnum kaliberű fegyverekhez 6500 J csőtorkolati energiláig
30mm-es tubusátmérő • 95%-os fényáteresztés • 4A-s szűk keresztmetszet
20 és +60 fokos hőmérséklet között használható • nitrogén töltés

Titanium 8x56 99.000 Ft	Titanium 2,5-10x50 108.000 Ft	Titanium 2,5-10x54 124.000 Ft	Titanium 4-14x42 87.000 Ft
----------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Magnum távcső

Ute
telefon
nyitvatartás
web

Kül. Városmajor u. 19. Le. D16 pályaudvarnál
(76) 202 3451 (20) 432 9995
H-P: 10-18h S-Z: 9-12h
www.tavcsos.com

DELTA
optical
BINOCULARS • RIFLESCOPE

Munka vagy szórakozás?

A legtöbb vadász nem kedveli az erdőben vagy mezőkön örültek módjára szaladgáló quadosokat, akik rengeteg kárt tehetnek a növényzetben és mérhetetlenül zavarhatják a vadállományt. De ugyanúgy nem szereti, ha ezt motorral vagy terepjárával, esetleg gyalogosan teszi valaki. Ennek ellenére használjuk a terepjárót, sétálunk az erdőben, és néha még motort is igénybe veszünk. Mert ezek előnyös tulajdonságait ismerjük, míg a quad esetében legtöbbször csak a „rohángalásra” kifejlesztett sportmodelleket ismerik. Pedig léteznek munkagépek is, mint például az itt bemutatott típus is! Íme a vadászok quad munkagépének előnyös tulajdonságai:

- négykerék-hajtás, zárható diffivel,
- kiváló terepjárási képesség,
- olyan helyeken is elfér, ahol a gépkocsi nem,
- olyan helyeken is átmegy, ahol a gépkocsi nem,
- hasmagassága meghaladhatja a terepjárási autókét,
- kiváló manőverezhetőség,
- akár több száz kg vontatására is alkalmas,
- nagy csomagtér,
- alacsony fogyasztás,
- egyre alacsonyabb ár.

(a szerk.)

ség szinten tartásához. Mindent a megszokott kapcsolók vezérelnek, nincs benne központi és egyéb számítógép. Az elektromos csatlakozók jól szigeteltek, valószínűleg sokáig bírják majd a sarat, vizet, meg ami még jut nekik. A legtechnikásabb egység a műszerfal, melynek meghatározó képét a skálázott óra adja. Ezt egyszerű gombnyomással változtathatjuk, hogy a sebességet kilométer, illetve mérföld per órában jelezze, esetleg a fordulatszámot mutassa. A kijelző mutatja még a pontos időt, a megtett távolságot és az üzemanyag mennyiségét. A rendszer méri az üzemórát, ha akarjuk, ezt is folyamatosan nyomon követhetjük, és a számok mellett betűk tájékoztatnak a váltó állásáról is. Természetesen nem maradtak el a vészjelzések sem, amelyek felhívják a figyelmet az alacsony feszültségre és a túlmelegedést jelentő magas olajhőmérsékletre. Külön kis ikon jelzi az aktivált négykerék-hajtást. Maga a műszerfal piros megvilágítást kapott, ami különösen esztétikussá teszi.

Lassan letelik a három hónapos próbaidő, és maximálisan elégedett vagyok a kvadmacskával. Leri róla az, amire mindig is vágytam, hogy a használatnak megfelelő, átgondolt technikai megoldások vannak benne. Ha komoly gép vásárlása előtt áll valaki, mindenféleképpen számoljon ezzel a típussal is.

CzM
(x)

I dőt szántam rá bőven, de szinte példa nélküli volt az óvatossága. A szóró egy berkes részen volt, és az időjárás nagyon kedvezett az ottani növényeknek, embernagyságúra nőtték a dudvák. Hiába kaszáltam egyre nagyobb és nagyobb köröket, ezt a falszerű sűrűt szinte alig hagyta el, és nagyon vigyázott, hogy egy sejtelmes nagy fekete foltnál többet ne mutasson magából. Akkor még nem vadásztam „piros pontos” távcsövel, amely nagyban segített volna a célzásban. Több konda is kifutott, de szinte alig érdekelt más a nagy disznón kívül. Úgy sűrögtek-forogtak, mintha tudták volna, ők most nincsenek veszélyben. Vadász barátaim minél jobban cukkoltak, annál jobban kerestem a lehetőségét, hogy terítékre hozzam a kiszemelt vadat. Az elsárgult, levágott gaz nem sokat segített, valahogy a háteret kellett volna világossá tennem. Az, hogy nincs fehérebb a mésznél, nem egyedi ötlet, de az, hogy ezt vadászaton segítségül hívjuk, már annál inkább.

Vittem egy vödör meszet, vizet találtam eleget a hígításhoz, és egy vesszőseprűvel lefröcsköltem ezt a falszerű takarást. Talán a legnagyobb hibát azzal követtem el, hogy ezt a haditervet idejekorán elmeséltem a haveroknak. Gondolom, a reakciót nem kell részleteznem. Rajtam röhögött az egész vadásztársaság. Az epésebbek úgy fogalmaztak, hogy ez az elvete-mült már a berket meszeli! Hagytam pár napot, hogy hadd szokja a disznó, bíztam, talán nem riasztottam el örökre. Lámpázásra továbbra sem gondolhattam, mert azt az első alkalommal sem viselte, örültem, hogy visszaszokott.

Alig vártam, hogy kiülhessek, de valahogy nem akartam magam menni. Mintha éreztem volna az ünneplés lehetőségét. Szinte kö-

Aki utoljára nevet...

Biztosan sokunknak ismerős az érzés, amikor nem valamit szerettünk volna lőni, hanem egy konkrét vadat szemeltünk ki magunknak. Így voltam én is egy nagy kanommal.

nyörögtem, hogy a szokott időt toldjuk meg még egy órával, ne szálljunk le olyan korán, nehogy pont az az idő hiányozzon. Hogy későn mennénk, annak a veszélye nem állt fenn, inkább az, hogy korán jövünk el. A létező legóvatosabban mentem a leshez, és türelmesen vártam. Addig maradok, ameddig akarok, nem nézegetem az órámat, de valahogy most nagyon fogyott az idő. A mutatóvány sikerült, mert az már biztos volt, ha megjön, akkor ilyen fényvi-

szonyok mellett tudok lövést tenni. És meg is jött. Úgy állt, ahogy dédelgetett álmaimban elképzeltem. Lövésemre tűzben rogyott, még a lábát sem rázta. Boldogan másztam le a lesről, és akkor már semmi sem volt sürgős.

Barátaimmal kellően megünnepeztük a majd kétmázsás kant. Ha nehezen is, de ki tudták mondani, hogy nekem lett igazam. Akkor már csak én nevettem, de hát az nevet igazán, aki utoljára nevet.

Katona Károly

(illusztráció lapunk archívumából)

A Magasles már Romániában, Szerbiában és Szlovákiában is megvásárolható.

**Herman Ottó nevét minden természetbarátnak és vadásznak illik ismer-
nie. Őt tartják az utolsó magyar polihisztornak, hiszen egyaránt volt a néprajz megszállottja, madarász, pókász, régész, nyelvész és politikus. És mint csaknem minden akkori természetvizsgáló, vadászott is.**

A kedvenc kutya

Persze főleg a múzeumok, majd később a Mártani Intézet részére gyűjtött. No meg saját gyönyörűségére is, ugyanis első életrajzírója és tanítványa, Lambercht Kálmán szerint: „vitrinában ritkaság madárgyűjteménye” volt. És persze, mint levelezéséből kiderül, szívesen vadászott apróvadra is. Ehhez persze kutya kellett, s nem is akármilyen! Varga Domokos, a talán legismertebb Herman Ottóról szóló könyv szerzője szerint egy foltos vizsla, Csóri volt a kedvence.

Valószínűleg nem volt ez másképp, hiszen egyik rokonának, Szüts Bélának 1889. augusztus 7-én kelt levelében így ír kutyájáról (forrás: Komáromy József: *Herman Ottó levelei a miskolci múzeumban, a Herman Ottó Múzeum Évkönyve V.*, 1965):

„Mátfél esztendeje, hogy oly makacssággal, a mennyit ma kevés ember fejt ki, azon voltam, hogy itt Budapest kellő közepében vizslát neveljek. Itt általános hit és meggyőződés, hogy ez lehetetlen, mert valójában ezer akadály és még több zaklatás áll az ember elé. De, ha a viszonyok másképp fordultak volna, semmi kétség, hogy én a Csórit itt teljesen rendbe hozom. Azonban akkor, a mikor leginkább kellett volna tanítani, Norvégiát kellett járnom; az idej tavaszt nem használhattam fel, mert

hiszen lázítani köllött / azután megválasztottak; most aug 15 kén lenne az utolsó terminus, mert az eb 1 1/2 éves, s ime fekszem, mihelyt pedig fölkelek, Gleichenbergbe kell mennem. De nekem arra a kutyára nagy szükségem lesz a jövő tavaszkor; kizárólag Csórirra azért, mert a vizet is kitűnően járja. Reád bízom tehát s igen kérlek, vezesd be a mennyire lehet a Csákyó körüli zabok fürjein, örök hálára kötelezel vele.

A kutya igazi zseni; mindent kényszer nélkül tanult, jó szóra mindent jó kedvvel csinál meg. Csak magyar szót ért. Tudománya a következő:

Cs. ide! akkor jön.

Cs. itt! a hova mutatsz arra megy.

Cs. ülj le! leül.

[...]

Cs. hozd el! apportíroz rögtön; de ha azt mondd nem szabad, akkor visszajön s csak akkor indul, ha azt mondd most! Étel előtt lefekszik s csak akkor megy a tálhoz, ha azt mondd: most!

Ha valamely parancsot nem hajtja végre, pld. ülj le! akkor azt kell mondani: mit mondtam? rögtön megteszi. [...] A szobában: helyre! rögtön oda megyen, a hol a helye van. Nézz csak! kinéz az ablakon. Tessék! felül a székre! Pacsit! adja a lábát, melyiket akarod. [...]

Tarts! tartja az apportot vagy a kenyeret is az orrán. De hibái is vannak. A feleség sok „kedélyt” nevelt belé, roppant játékos, hanczúzó, nyargaló a ház körül s ez nagyon érzik a mezőn is; egy kicsit rákapott az apró madarakra is s így szemre is keres azért, mert nem tudtam vele vadász helyre jutni. Arról azonban meg vagyok győződve, hogy fürjes helyen a harmadik fürjnél egészen tisztában lesz. Állott foglyot, s nem futott ki, harist szintén, nyúl is ugrott előtte, nem ment utána; igen jól tudta mi az nem szabad! vissza!

A sípját, a melyet itt küldök nagyon jól ismeri.

Büntetés tanuláért sohasem kapott, csak helytelenkedésért. [...]

Vedd eleinte zsinórra s kövess el mindent, hogy orral keressen.

Ha így 3-4 fürjet megállott, ezeket röptesd ki de ne löj, hanem értesd meg a kutyával, hogy nem szabad kijutni; az 5 iket lödd le; fektesd le az ebet s csak egy idő múlva mondd neki: no most hozd el! megteszi.

Ha zsinór nélkül kezded, jó fürjes helyen bocsásd el és állj meg egy helyen, hogy körülted keressen: Csóri itt! itt! itt!

A mit jól csinál, arra ezt kell mondani: jaj de szépen csinálja a kutya! úgy! kutya úgy! ezeket érti.

Nem eszik szépen. Szobában abszolút tiszta. A fürdést megkívánja.

[Ezek után H. O. felsorol néhány olyan szót, melyeket kutyája megért.]

Szóval diskurálhatsz a kutyával s a hanghordozásból igen sokat megtud; éppen azért bízom, hogy 8-10 napi rendszeres vadászat után egészen tisztában lesz feladatával.”

Csóri 1890 februárjában került vissza gazdájához. E rövidke levél igazi kuriózum, hiszen megtudhatjuk belőle, mit kellett tudnia egy XIX. századi vadász kutyának. Az pedig külön öröm, hogy ezt az érdekes írást Herman Ottó hagyta örökül.

K. Zs.

A Sefag-Lábod Vadászatszervező Iroda

nyári vadkárrelhárító vaddisznó-vadászati lehetőséget kínál 30%-os árkedvezménnyel Somogy megyében.

Tel.: 82/505-105 • Fax: 82/505-107
E-mail: sefag-labod@sefag.hu • www.sefag.hu

NIGHT VISION HUNGARY Co.

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK
SZAKKERESKEDELME ÉS GYÁRTÁSA
EXPORT-IMPORT

CSONK KÖZP-KULT EURÓPAIAN ÉLELMISZER Gyártó Élelmiszer Készítőknek
A BUDAPESTI Művelődési Minisztérium, Az Állami Színház és Operaház és
Tudomány Szakmai Vezetési Tanácsok Felügyelője

Miniségi árak megállíthatatlan alacsony árak.
A világ legnagyobb gyártóival állunk közvetlen kapcsolatban a legnagyobb vállalatok kérésére.

A legenda nálunk valóság!

Ne csak nézz, hanem látson is!
A legendás BAIGISH cég összes termékeit csak nálunk vásárolhatja meg.
3-5 évig vagy 3+2 év garanciával, a legkedvezőbb árakon, INARA MENTISSON.

Óriási kedvezmény, világszerte ismert minőség, megállíthatatlan vásárló.
Márca 15-től megkezdődik a nagy látványos kiállításunk, ahol kint is lehet látni és kipróbálni is.
Légy rész! Igazán rákattintás az érdeklődés. Tájékoztató táblák is.

Céglék vásárlásaihoz ez évben is óriási mennyiségű készlettel állunk.
Forgalmazunk legutóbb 230 fős ajándékos készletet.
Készleteinket szinte teljesen értékesítjük, más kereskedők ajándékhoz képest.
TEKINTSE MEG WEBLAPUNKAT IS, MEGÉRI!!!

APA MENTISSON ÉRTÉKESÍTŐNK, AJÁNDÉKOS KÉSZLETTEL

INERANRAGÉNT MEGOLDUNK
TAKÁCS LÁSZLÓ
Főváros, Győr, Sopron

06 70 200 7132
www.nightvision.hu

	Ez az ajánlat kizárólagos ajánlat. Előzetes egyeztetés szükséges.	
	Ez az ajánlat kizárólagos ajánlat. Előzetes egyeztetés szükséges.	
	Ez az ajánlat kizárólagos ajánlat. Előzetes egyeztetés szükséges.	

Majdnem megölte magát

„Öngyilkos” őzbakot lőtt a Balmazújvárosi Földtulajdonosi Vadásztársaság vadásmestere, Lukács István. A bak a vadásmester elmondása szerint az utolsó stádiumban volt, mikor a megváltó lövés érte. A jobb agancsszár tövéből – valószínűleg mechanikai sérülés következtében – egy ág fejlődött ki, amely növekedéskor befelé fordulva a szemgödör vonalát követve a homlokcsontra nőtt. Ennek következtében a vad a jobb szemére megvakult, kondíciója leromlott. A bak a fejét folyamatosan félretartotta, az állandó fejrázással feltehetőleg kínzó fejdíszétől szeretett volna megszabadulni. Az agancs súlya egyébként az előzetes becslések szerint nem éri el a 400 g-ot, ami a bak nagyságához képest könnyűnek számít. Sajnos az enyhe tél miatti előzetes várakozások, miszerint jók lesznek az agancssúlyok, már az első mérések után szertefoszlottak. Az alföldi vadásztársaságok jó részénél általános probléma, hogy a bakok agancsa sok esetben ághiányos, vékony és könnyű. Sok szakember a megyében azon a véleményen van, hogy a túl enyhe télben a vad nem vette fel az etetőkhöz kihelyezett „tömény”, fehérjédús takarmányt. A szakemberek véleménye beigazolódni látszik.

B. J.

Cserélhető csövű Mannlicher

Ki ne hallott vagy olvasott volna az osztrák, már-már mitikus hangzású Mannlicherekről? Ma is ez az egyik legigényesebben elkészített golyós, amivel senki sem járhat rosszul, vagyis – biztos választás. Igen ám, de „haladni kell a korrallal” alapon a gyár 2007-től immár új kétrészes, osztott agyazásának formája, valamint az oldalsó vésett lemezek erősen az egyik fő vetélytársra, a Blaser M. R93 designjára emlékeztetnek. Amúgy főleg a M. SBS puskájakat vették alapul, azt módosították erre az új formátumra. Acél és alumínium zártesttel egyaránt készítik. Meglehetősen gyorsan és egyszerűen szétszedhető, egyetlen fő csavar oldásával; könnyű csövet cserélni rajta. Alap- és magnum kaliberekben egyaránt megvásárolható. Az előbb említett kivehető középagytarába három töltény helyezhető, magnumból kettő. Gyártanak hozzá nagyobb befogadóképességű táraikat is, azoknak a kapacitása hat, illetve öt munitió.

Legszívesebben talán az ún. Mountain változat, ennek csöve 508 mm, tömege 2,9 kg. Végigagyazott, eredeti Mannlicher stílusú formátumban egyelőre nem készítik, de úgy vélem, ez csupán idő kérdése. Akit további részletek érdekelnek eme fegyverrel kapcsolatban, az a www.mannlicher.com honlapon kap választ a felmerülő kérdéseire.

K. L.

Vadászat = vadvédelem

Két afrikai „vadászati nagyhatalom”, Botswana és Namibia megbízottait látta vendégül Brüsszelben az EU. A vendégek jövetelének célja, fő kérése az volt, hogy az unió ne hozzon olyan határozatokat, amelyek csökkentik a vadászturizmust országukban. Náluk ugyanis a vadásztatásból, vadászatból befolyó óriási összegek nem kis részét a helyi szegény lakosság kapja, illetve a már kipusztulás szélén álló fajok megmentésére fordítják, valamint a kiterjedt orvvadászat elleni küzdelemre szolgálnak.

Ha az EU karöltve a CITES-szel egyre több szankciót léptet életbe, olykor teljesen feleslegesen, értelmetlenül, amelyek nagymértékben csök-

kentik a hozzájuk érkező sportvadászok számát, akkor valósággal „öngólt rúgnak”. Lévén a zöldszervezetek képtelenek akkora összegekkel a segítségükre sietni, mint amennyi a törvényes, egyben szükséges vadászatokból befolyik számukra. Az Európai Parlament ennek hatására kiadott egy dekrétumot, melyben felszólította tagországait, hogy ismerjék el a vadászat súlyát, az abból származó tekintélyes mértékű hasznot és kereskedelmet, ha nem szorosan a kipusztulás előtt álló fajok trófeáiról, bőréről van szó. Ennek révén sokat tehetünk az afrikai életkörülmények javítása érdekében, valamint a ritka állatok további fennmaradását szintén biztosítjuk.

K. L.

Dátum	Nap		Hold	
	Kel	Nyugszik	Kel	Nyugszik
1. p	3,51*	19,33*	20,41*	3,25*
2. szo	3,51*	19,34*	21,36*	4,11*
3. v	3,50*	19,35*	22,21*	5,09*
4. h	3,49*	19,36*	22,56*	6,17*
5. k	3,49*	19,36*	23,22*	7,32*
6. sze	3,48*	19,37*	23,44*	8,50*
7. cs	3,48*	19,38*	–	10,08*
8. p	3,48*	19,39*	0,02*	11,26*
9. szo	3,47*	19,39*	0,19*	12,45*
10. v	3,47*	19,40*	0,36*	14,06*
11. h	3,47*	19,41*	0,55*	15,30*
12. k	3,47*	19,41*	1,18*	16,56*
13. sze	3,46*	19,42*	1,47*	18,22*
14. cs	3,46*	19,42*	2,26*	19,41*
15. p	3,46*	19,43*	3,19*	20,46*
16. szo	3,46*	19,43*	4,26*	21,34*
17. v	3,46*	19,44*	5,43*	22,09*
18. h	3,46*	19,44*	7,01*	22,35*
19. k	3,46*	19,44*	8,17*	22,54*
20. sze	3,46*	19,45*	9,30*	23,11*
21. cs	3,47*	19,45*	10,39*	23,25*
22. p	3,47*	19,45*	11,45*	23,39*
23. szo	3,47*	19,45*	12,51*	23,53*
24. v	3,47*	19,45*	13,57*	–
25. h	3,48*	19,45*	15,05*	0,09*
26. k	3,48*	19,45*	16,14*	0,28*
27. sze	3,48*	19,45*	17,24*	0,52*
28. cs	3,49*	19,45*	18,30*	1,23*
29. p	3,49*	19,45*	19,30*	2,05*
30. szo	3,50*	19,45*	20,19*	2,59*

* A nyári időszámítás alatt a KÖZEI-ben megadott időpontokhoz egy órát hozzá kell adni!

Júniusban vadászható

Őzbak, vaddisznó, róka, pézsmapocok, nyestkutya, mosómedve, házi görény, nyest.

SÓLYOM
VADÁSZFEGYVER-JAVÍTÓ BT.

Vadászfegyverek szakszerező javítása, teljes felújítása, agyazás, tárcsó- és lümpaszerezés.

Bizományosi vadászfegyverek árusítása

1031 Budapest, Keve u. 45/C
(a Rimsai Strandfürdő mögött)
Tel.: 242-2104

A Diana Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola

Információ-akkreditációs igazolvány: 0486
Tanulmányi szám: 06-0015-05
6640 Döngyöd, Jókai M. u. 14.
Tel./fax: 63/483-790, 30/857-4245,
30/437-0923
e-mail: dianaszk@vnet.hu

folyamatosan szervezi felnőtteknek a

- vadász-vadtenyésztő szakmunkás (2 év)
- vadász-vadtenyésztő és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 év és 2 év)
- vadász-vadtenyésztő mester (1 év)
- vadászatvezető (1 hét)
- vadászpuska-műves (1,5 év)
- környezet-és természetvédelmi szakmunkás (2 év)
- környezetvédelmi szakelőadó (1 év)
- halász (2 év)
- vízkiűrtő (1,5 év)
- erdésztechnikus (2 év)

tanfolyamokat, amelyek munkaviszony mellett is végezhetőek.
Érdeklődni a fenti címen, telefonszámon lehet.
www.dianaszk.hu

CERTOP
ISO 9001

Tudta-e...

...*hogy Magyarországon az elköborolt kutyák és macskák hatványozottan több kárt okoznak a vadállományban, mint az őshonos ragadozók?*

*

...*hogy honfoglaló őseink híres turulmadara a legújabb kutatások szerint nem más, mint a keresztsólyom?*

DAISY FEVGYERBOLT * 1115 BUDAPEST, BARTOK BELA UT 87. * TEL.: 1/385-4963 * NYITVA: H-P 9-17 ÓRAIG

Table with columns for ÚJ VADÁSZFEVGYEREK, HASZNÁLT FEGVYEREK, and various gun models and prices.

DIANA SÍFOK VADÁSZBOLT * 8600 SÍFOK, SZT. LASZLO U. 39. * TEL.: 84/312-352, 30/9366-066 * FAX: 84/315-298 * E-MAIL: DIANA1@INTERNET.HU

Table with columns for BLASER ISMÉTLŐPUSKÁK, BLASER SÖRÉTES PUSKÁK, and HASZNÁLT FEGVYEREK.

DUNA-TRADE KFT. * TUSKEVÁR VADÁSZATI SZAKÜZLET * 6200 KISKÖRÖS, JÓZSEF A. U. 5. * TEL./FAX: 78/311-836 * WWW.TUSKEVB.HU

Table with columns for ÚJ FEGVYER, HASZNÁLT FEGVYER, and various gun models and prices.

FOREST KFT. * 6721 SZEGED, BRÜSSZELI KRT. 6. * TEL.: 62/426-664, 62/423-760 * FAX: 481-087 * WWW.FORESTKFT.HU * E-MAIL: INFO@FORESTKFT.HU, FOREST@AXELERO.HU

Table with columns for Beretta, Franchi, Zeiss, and other gun models and prices.

HARGITA JAGD VADÁSZBOLT * 6800 HÓDMÉZŐVÁSÁRHELY, ANDRÁSSY U. 32. * TEL.: 62/248-768, 30/9580-603 * WWW.HARGITAJAGD.HU * HARGITAJAGD@INVITEL.HU

Large table with columns for ÚJ GÖLYÖS FEGVYEREK, HASZNÁLT FEGVYEREK, and various gun models and prices.

GEMENC VADÁSZBOLT * 1203 BUDAPEST, KOSSUTH L. U. 57. * TEL./FAX: 1/283-4432 * NYITVA TARTÁS: H-P 10-17,30-IG * WWW.GEMENCOLT.HU * E-MAIL: INFO@GEMENCOLT.HU

Table with columns for FEGVYEREK, EGÉYB, and various gun models and prices.

HARMÓNIA VADÁSZBOLTOK * KÖZPONT: 4025 DEBRECEN, SZÉCHENYI U. 10. * TEL.: 52/430-468 * FAX: 52/412-633 * 4026 DEBRECEN, BETHLEN U. 36. * TEL./FAX: 52/421-338

Table with columns for MAINLICHER CLASSIC FEGVYEREK and Magnum kaliberekben.

HOR-SZA Krt. VADÁSZBOLT * 9600 SÁRVÁR, BATHYÁNY ÚT 34. * TEL.: 95/323-483, 30/9082-451

Table with columns for GÖLYÖS ÉS SÖRÉTES FEGVYEREK, TÁVCSŐVEK, and various gun models and prices.

HUBERTUS VADÁSZBOLT * 9400 SOPRON, LACKNER U. 6. * TEL./FAX: 99/314-317 * NYITVA TARTÁS: H-P 9-12, 13-17; SZO 9-12

Table with columns for HASZNÁLT FEGVYEREK, GUMICSZÍMÁK, and various gun models and prices.

HUNOR 2000 Bt. FEGVYER- ÉS VADÁSZBOLT * 8360 KESZTHELY, SZÉCHENYI ÚT 11. * TEL.: 83/317-355, 30/9947-482, 30/9948-695

Table with columns for GÖLYÖS FEGVYEREK, KRESZÓTVÁCSŐVEK, and various gun models and prices.

NOMAD VADÁSZBOLT * 6800 HÓDMÉZŐVÁSÁRHELY, SZOLDOS U. 57. * TEL.: 62/244-991, 30/259-7740

Table with columns for KRESZÓTVÁCSŐVEK, PARTIZÁN LŐSZEREK, and various gun models and prices.

JAGDREVIER VADÁSZBOLT * MOSONMAGYARÓVÁR, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 117. * MOBIL: 20/9446-383 * TEL./FAX: 96/212-840 * WWW.JAGDREVIER.HU * CSIBATAMAS@JAGDREVIER.HU

Table with columns for 'ÚJ FEGYVEREK KÉSZLETRŐL', 'HASZNÁLT FEGYVEREK', 'Zeiss Diavari Varipont 3-12x56', 'KERESŐTÁVCSÖVEK', 'SPEKTÍVEK', and 'Reivo nadrag G-1000-es anyag'.

KALIBER MAC CÉLPONT FEGYVERBOLT * 1035 BUDAPEST, VEREFÉNY U. 1. * TEL.: 240-1923 * E-MAIL: FEGYVER.KALIBER@AKELERO.HU

Table listing various firearms and accessories such as HK USP, Walther P38, Beretta 92FS, Glock 19, and Sauer 202 Classic kal.

KERITÉS-CENTRUM KFT. * 1106 BUDAPEST, KERESZTÚRI ÚT 130. * TEL.: 1/431-9950 * FAX: 1/431-9951

Table listing various types of fencing and gates, including CSOMÓZOTT VADHÁLÓK, 50m-es kiserelés, and KERITÉS-CENTRUM KFT. products.

LARIX VADÁSZRUHÁZAT ÉS KIEGÉSZÍTŐIKEN KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉSE * 1107 BUDAPEST, SOMFA KÖZ 8. * TEL./FAX: 1/453-2329 * E-MAIL: POSTMASTER@LARIX.AKELERO.NET

Table listing clothing and accessories for hunters, including WATZMANN LÄBBELIK, HANWAG BAKANCSOK, and RUHÁZAT items.

RABAI KFT. HUNOR VADÁSZBOLT * BÉKÉSCSABA ZSIGMOND U.10. * TELEFON: 66/451-171

Table listing various types of ammunition, including PRIVI PARTIZÁN LŐSZEREK, 6,5x55 SPBT 9 g, and 6,5x57 SPRN 10,1 g.

SEFAG BRT. VADÁSZBOLT * 7400 KAPOSVÁR, BERZSENYI U. 2. * TEL.: 82/317-644, 30/9690323 * NYITVA TARTÁS: H-P 8,30-17-IG, SZ: 8-12-IG, EBÉDIDŐ: 12-13-IG

Table listing various types of clothing and accessories, including FEGYVEREK, RUHÁZAT, LÄBBELI, and HÍMZETT TORLÓKÖZÖK.

MAGISTER FEGYVERBOLT KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * 1031 BUDAPEST, GYÖNGYSÓR U. 6. * TEL./FAX: 1/347-6038, 70/328-9881

Table listing various types of firearms and accessories, including KERESŐTÁVCSÖVEK, TRAP és SKEET, ACÉLSŐRÉT, and FEGYVERTÁROLÓK.

ORYX VADÁSZBOLT ÉS FEGYVERJAVÍTÓ * 8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, SEREGÉLYESI U. 86. * TEL./FAX: 22/504-835 * MOBIL: 30/947-4295

Table listing various types of firearms and accessories, including ÚJ GOLYÓS FEGYVEREK, IZS-43EM-1C, and TÖZ 14 E Bock 20/70.

BELOVOPADOK * NYÍREGYHÁZA, TÜNDE U. 20. * TEL.: 42/507-115 * FAX: 42/507-116

Table listing various types of clothing and accessories, including BELÖVOPADOK, VADCSALOGATÓK, and KUTYÁS KELLÉKEK.

SEELAND VADÁSZRUHÁZ KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * 1188 BUDAPEST, NAGYKÖRÖSI ÚT 24/A * TEL.: 291-8889 * FAX: 292-2991

Table listing various types of clothing and accessories, including SEELAND VADÁSZRUHÁZ, KUTYÁS KELLÉKEK, and FEGYVERJAVÍTÓ ESZKÖZÖK.

S. P. JAGD VADÁSZÜZLET KIS- ÉS NAGYKER. * 1238 BUDAPEST, LÓALLÁS U. 12. * TEL.: 1/285-6162 * FAX: 1/284-9671

Table listing various types of clothing and accessories, including Kötött pulóverek, Wax kabátok, Baffin kanadai lecsizma, and Hátizsakok.

M-ZERO FEGYVER ÉS VADÁSZBOLT ÉS GLOCK MÁRKAKERESKEDÉS * 2310 SZIGETSZENTMIKLÓS, PETŐFI U. 5/A * NYITVA: HÉTFŐ–PÉNTEK 9–17

TEL./FAX: 24/465-373, 30/9516-440 * GLOCK@VNET.HU

Table with 3 columns: Glock model, Price, and Description. Includes items like G17, G22, G26, G34, G35.

STEELVENT Rt. * 3527 MISKOLC, BESENYŐI ÚT 8. * TEL./FAX: 46/412-960 * WWW.STEELVENT.HU * E-MAIL: INFO@STEELVENT.HU

Table with 3 columns: Steelvent product, Price, and Description. Includes VADHÁLÓK and SIKTÁBLÁS pontfogószett kerítések.

SZÁLKERESZT VADÁSZBOLT * 7200 DÖMBÓVÁR, ADY E. U. 9. * 30/519-0969 * E-MAIL: SZ.BAYERLE@MAILBOX.HU

Table with 3 columns: Szálkereszt product, Price, and Description. Includes Bankkártyás fizetés, áruvadászársi hitel and various rifle models.

SEBENT HUBERTUS Kft. VADÁSZBOLT * 7400 KAPOSVÁR, FŐ U. 40. * TEL.: 82/430-099, 430-100 * FAX: 82/511-268 * E-MAIL: TIBALDB@T-ONLINE.HU

Table with 3 columns: Sebent Hubertus product, Price, and Description. Includes BROWNING FEGYVEREK and WINCHESTER FEGYVEREK.

SZIGET VADÁSZBOLT, DOMOKOS Kft. KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM * TAKSONY, DÖZSÁ Gy. U. 26. * TEL.: 24/487-088 * NYITVA: H–P 9–17, SZO 9–12

Table with 3 columns: Sziget Vadászbolt product, Price, and Description. Includes KARL KAPS CÉLTÁVCSŐVEK and VADÁSZ.

SZÜCS ÉS ZSÓKA Bt. * OROSZÁZA, KÖND U. 56. * TEL.: 68/413-880, 30/9257-531 * E-MAIL: SZUCS@OROSNET.HU

Table with 3 columns: Szücs és Zsóka Bt. product, Price, and Description. Includes NIKON KERESŐTÁVCSŐVEK and NIKON VIZÁLLO TÁVCSŐVEK.

TROFEA Kft. VADÁSZATI KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM * 2100 GÖDÖLLŐ, ISASZEGI ÚT 168. * TEL.: 28/420-760, 28/430-291 * FAX: 28/422-181 * E-MAIL: TROFEAKFT@INVITEL.HU

Table with 3 columns: Trofea Kft. product, Price, and Description. Includes JW-105, JW-23, JW-15, Brno B0, etc.

TÜZES ÍJÁSZ Bt. * ÍJÁSZBOLT * 1066 BUDAPEST, TERÉZ KRT. 10. * NYITVA: H–P 10–18

Table with 3 columns: Tüzes Íjász Bt. product, Price, and Description. Includes CSIGÁS ÍJÁK, MARTIN JAGUÁR, etc.

VADÁSZ HORGÁSZ BOLT * 5520 SZÉGHALOM, KOSSUTH L. UTCA 10/1. * TEL./FAX: 66/470-223 * MOBIL: 70/310-1594

Table with 3 columns: Vadász Horgász Bolt product, Price, and Description. Includes NIKE vadász, REMINGTON, etc.

VEDERŐ Bt. SZIKRA VADÁSZBOLTJA * 2085 PÁLISVÖRÖSVÁR, FŐ U. 1. * TEL/FAX: 26/330-737 * TEL.: 20/463-0843

Table with 3 columns: Vederő Bt. Szikra product, Price, and Description. Includes HASZNÁLT PUSKÁK, HASZNÁLT FEGYVEREK, etc.

Különböző valutanemekben közölt árak

IPOLY VADÁSZBOLT * 2660, BALASSAGYARMAT, BALSÚY ÚT 5. * TEL.: 35-500-497 * INFO@IPOLYARMS.HU * WWW.IPOLYARMS.HU * H–P 9–17, SZO 9–12

Table with 3 columns: Ipoly Vadászbolt product, Price, and Description. Includes NIGHTFORCE TAKTIKAI CÉLTÁVCSŐVEK, REMINGTON FEGYVEREK, etc.

JUVA AGRÁR SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI Kft. * 2461 TÁRNOK, HALÁSZ JÓSEF U. 66. * TEL.: 23/585-008 * FAX: 23/585-014 * INFO@JUVA.HU * WWW.JUVA.HU

Table with 3 columns: Juva Agrár Szolgáltató product, Price, and Description. Includes Árak é-ban, Guardian 2 fergő állvány, etc.

A Magasles havilap megtalálható az újságstandokon és az alábbi szaküzletekben

AJKA: Hadax Kft. Vadászbolt, 8400 Fő út 1.
BAJA: Harmónia Vadászbolt, 6500 Hattyú u. 2. • **BALASSAGYARMAT:** Balassa Kft., Vadászbolt, 2660 Mártírok út 7. • **Ipoly Vadászbolt,** 2660 Bajcsy út 5. • **BÉKÉSCSABA:** Harmónia Vadászbolt, 5600 Luther u. 12. • **Rábai Kft. Hunor Vadászbolt,** 5600 Zsigmond u. 10. • **BUDAÖRS:** Vadmacska Vadászbolt, 2040 Szabadság út 139. • **BUDAPEST:** 22-es Csapdaja Túlélőbölt, 1066 Teréz krt. 22. • **Daisy Fegyverbolt,** 1115 Bartók Béla út 87. • **Frommer Fegyverbolt,** 1089 Rezső tér 21. • **Gemenc Vadászbolt,** 1203 Kossuth L. u. 57. • **Harmónia Vadászbolt,** 1165 Margit u. 116. • **Kaliber Max Bt. Célpont Fegyverbolt,** 1035 Verőfény u. 1. • **Kerítéscentrum Kft.,** 1106 Kerestúri út 130. • **Larix Vadászruházat,** 1107 Somfa köz 8. III/10. • **Magister Fegyverüzlet,** 1031 Gyöngyos u. 6. • **S. P. Jagd Vadászüzlet,** 1238 Lóállás u. 12-14. • **Seeland Vadászárúház,** 1188 Nagykőrösi út 24/A • **Sólyom Vadászfegyverjavító Bt.,** 1031 Keve u. 45/C • **Tüzes Ijász Bt., Ijászbolt,** 1066 Teréz krt. 10. • **CEGLÉD:** Sírpus Vadászati Ker. Kft., 2700 Széchenyi u. 49. • **CSORNA:** Hanyi Vadászbolt, 9300 Arany J. u. 8. • **DABAS: P+B Sherwood Bt.,** 2370 Szent István u. 42. • **DEBRECEN:** Agroker, 4031 Kiss Ernő u. 64-66. • **Harmónia '91 Kft.,** 4025 Széchenyi u. 10. • **Harmónia Vadászbolt,** 4026 Bethlen u. 36. • **DOMBÓVÁR:** Szálkereszt Vadászbolt, 7200 Ady E. u. 9. • **EGER:** Harmónia Vadászbolt, 3300 Torony út 1-3. • **FEHÉRGYARMAT:** Agroker, 4900 Szatmári u. 1. • **GÖDÖLLŐ:** Trófea Kft., 2100 Isaszegi u. 168. • **GYÖNGYÖS:** E-Diana Vadász- és Horgászbolt, 3200 Rózsa u. 2. • **Harmónia Vadászbolt,** 3200 Szent Bertalan u. 4. • **GYŐR:** Hungaro-Arms Vadászbolt, 9022 Apáca u. 14. • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY:** Hargita Jagd Vadászbolt, 6800 Andrásy u. 32. • **Nomád Vadászüzlet,** 6800 Zsoldos u. 57. • **KAPOSVÁR:** SEFAG Zrt. Vadászbolt, 7400 Berzsenyi u. 2. • **Szent Hubertus Vadászbolt,** 7400 Fő u. 40. • **KAPUVÁR:** Drilling Vadászbolt, 9330 Kossuth L. u. 16. • **KECSKEMÉT:** Harmónia Vadászbolt, 6000 Széchenyi tér 14. • **Horgász Vadász Bt.,** 6000 Rákóczi út 16. • **KESZTHELY:** Harmónia Vadászbolt, 8360 Rákóczi u. 3. • **Hunor 2000 Bt. Fegyver- és Vadászbolt,** 8360 Széchenyi u. 11. • **KISBÉR:** Agro-

Produkt Kkt. Vadász-Horgászbolt, 2870 Kossuth L. u. 16. • **KISKÖRÖS:** Tüskevár Vadászbolt, 6200 József A. u. 5. • **KISKUNHALAS:** Célpont Fegyverbolt, 6400 Hősök tere 1. • **KISVÁRDA:** Agroker, 4600 Török u. 11. • **Harmónia Vadászbolt,** 4600 Szent László u. 13. • **LENGYELTÓTI:** Sport Horgász Vadászbolt, 8693 Kossuth L. u. 71/A. • **MÁTÉSZALKA:** Agroker, 4700 Jármí u. 57. • **MEZŐZOMBOR:** Agroker, 3931 Fűrerbánya • **MISKOLC:** Harmónia Vadászbolt, 3530 Széchenyi u. 14. • **Steelvent 2000 Zrt.,** 3527 Besenyői út 8. • **Szalonka Vadászbolt,** 3530 Király u. 2. • **MOHÁCS:** Brachmann Kereskedőház Kft., 7700 Kigyó u. 11. • **MOSONMAGYARÓVÁR:** Hubertus Vadászbolt, 9200 Magyar u. 17. • **Jagd Revier Vadászbolt,** 9200 Szent István király u. 117. • **NYÍRBÁTOR:** Agroker, 4300 Császári u. 178. • **NYÍREGYHÁZA:** Agro Áruház, 4400 Debreceni u. 233. • **Harmónia Vadászbolt,** 4400 Zrínyi I. u. 8-10. • **Reflex Vadászbolt,** 4400 Tünde u. 20. • **OROSHÁZA:** Kátai Vadászbolt, 5900 Könd u. 44. • **PAKS:** Harmónia Vadászbolt, 7030 Tolnai út 2. • **PÉCS:** Harmónia Vadászbolt, 7626 Király u. 71. • **Pagony Vadászbolt,** 7634 Rácvárosi u. 16. • **PILISVÖRÖSVÁR:** Szikra Vadászbolt, 2085 Fő u. 1. • **SÁRVÁR:** Hor-Sza Kkt. Vadászbolt, 9600 Batthyány u. 34. • **SIÓFOK:** Diana Siótok Vadászbolt, 8600 Szent László u. 39. • **SOPRON:** Hubertus Vadászbolt, 9400 Lackner K. u. 6. • **SEGED:** Forest Vadászbolt, 6721 Brüsszeli krt. 6. • **Harmónia Vadászbolt,** 6722 Kossuth L. sgt. 21. • **SEZEGHALOM:** Vadász-Horgász Bolt, 5520 Kossuth L. u. 10/1. • **SZÉKESFEHÉRVÁR:** Lupus Tűzok Vadászbolt, 8000 Ady E. u. 8. • **Oryx Fegyverjavító,** 8000 Seregélyesi u. 86. • **SZEKSZÁRD:** Stefán Kereskedelmi Kft., 7100 Kossuth u. 32. • **SZI GETSZENTMIKLÓS:** M-Zéró Fegyver- és Vadászbolt, 2310 Petőfi u. 5/A • **SZOMBATHELY:** Aranyszarvas Vadászbolt, 9700 Thököly u. 46. • **TAKSONY:** Sziget Vadászbolt, 2335 Dózsa Gy. u. 26. • **TAPOLCA:** Fehér Kos Vadászbolt, 8300 Wesselényi u. 2/1. • **TATA:** Harmónia Vadászbolt, 2890 Katona u. 17. • **TISZAFÜRED:** Harmónia Vadászbolt, 5350 Piac tér 6. • **VESZPRÉM:** Harmónia Vadászbolt, 8200 Horgos u. 2. • **ZALAEGERSZEG:** Harmónia Vadászbolt, 8900 Bíró M. u. 47.

Magasles

Független információs havilap

Kiadja: **ProFo-Kiadó**

Szerkesztőség:

1088 Budapest, József krt. 19. B lépcsőház II/4.

Telefon: **1/4-111-111**

fax: **1/2-670-670**

e-mail: **info@magasles.hu**

http://**www.magasles.hu**

Felelős főszerkesztő:

Ifj. Takács Szabolcs

Szerkesztő:

Kovács Zsolt

Tördelőszerkesztő:

Lőrincz Zsuzsanna

Kapcsolatfelvétel, hirdetések:

Göröcs Zsuzsanna

Pénzügy:

Juhász Róbertné

HU ISSN 1785-0126

Terjeszti a Lapker Rt. és a megjelölt szaküzletek. Elfizethető a szerkesztőség címén belföldi postautalványon, illetve igény esetén készpénz-átutalási csekkel küldünk. Kérjük, csekkes befizetésnél vegye figyelembe a 3-4 hetes banki átfutási időt.

Az előfizetési díj egy évre 4400 Ft.

A fotókat, ábrákat, írásokat a szerzői jogok tiszteletben tartásával közöljük, de előfordulhat, hogy a szerző vagy a jogutódja nem ismert. Ilyen esetekben, kérjük, az illetékesek jelentkezzenek. Az újságban közölt árak és egyéb adatokat partnereinktől kapjuk, így azokért, valamint az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk. Kérjük, mielőtt tervezne, tájékozódjon a részletekről! Az újságban közölt adatokat, információkat, másolni, sokszorosítani vagy forrásként felhasználni más hír-, illetve információs anyagokban a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül tilos. Minden jog fenntartva!

Lapzárta minden hónap 1-jén.

Megjelenés minden hónap utolsó hetében.

A címlapon Vadász Sándor felvétele látható.

Ebben a lapszámunkban az alábbi partnereinkről talál bővebb információt

Agroquad Kft..... 13
 Budapesti Távcső Centrum..... 33, 49
 Diana Szakképző Iskola 39
 Drilling Vadászbolt..... 49
 Farkas Péter..... 48
 Ficsór Autóház Kft..... 27
 Frommer Fegyverbolt..... 49
 Hanyi Vadászbolt 49
 Hargita Jagd Vadászbolt 49

Hungaro-Arms Kft..... 13
 Kaliber Max Célpont Fegyverbolt 49
 Mazda..... 51
 Mobilker 2000 Kft..... 29
 Night Vision Hungary 37
 Nike-Fiocchi Kft..... 13
 Nikon Kft..... 52
 Outlander.hu 7
 Sefag-Lábad Vadászszervező Iroda..... 37

Sólyom Vadászfegyverjavító Bt..... 39
 Steelvent Zrt..... 49
 Swarovski Optik 7
 Szálkereszt Vadászbolt 49
 Szent Hubertus Kft..... 7, 49
 Szücs és Zsóka Bt..... 27
 Trezor-Liktor Zrt..... 2

Ünnepeljen velünk!

Mazda BT-50 modellek egyedi kedvezményekkel!

Fényképezte: Róbert János, Copyright©2013: 244 g/m, Az üzemeltető adatai változhatnak.

zoom-zoom

15 év, több, mint 35 000 elégedett ügyfél, számos díj és elismerés. Röviden így összegezhető a Mazda 15 éves magyarországi története. Nagyszerű jubileumunkat különleges ajánlatokkal ünnepeljük, vegyen részt benne Ön is! Az új Mazda BT-50 2,5 literes, nagyteljesítményű (143 LE) dízelmotorja elegendő nyomatékot biztosít minden helyzetben. Jubileumunk alkalmából egyedi kedvezményekkel kínáljuk Önnek lenyűgözően sokoldalú, összerék-hajtású modellünket.

Mazda BT-50. Az igazi Zoom-Zoom.

A vadászat élvezete

Őné a világ a Nikon új High-Grade távcsöveivel

Alapvető, komoly felszerelés: Ön is megtapasztalhatja, hogy miért, ha a kezében tartja az új HG távcsöveket. Tiszta, éles képével igazi élvezetté varázsolja a vadászatot, gyenge fényviszonyoknál és ködös, nedves időben is. A Nikon élesben is bizonyított technológiája mind az Ön szolgálatában áll: többrétegű lencsebevonat, víz és páramentes felépítés. Nikon HG L: hihetetlenül izgalmas élmény!

10x42 HG L DFC

NIKON KFT
HIV. 18. YAL. 1047 BUDAPEST
TEL: (361) 232-1311, 232-1312
FAX: (361) 232-1196
info@nikon.hu
www.nikon.hu

Nikon Sport Optics